

ΈΚΘΕΣΗ 2022

ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ

ΓΙΑ ΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΟΥ ΒΕΛΓΙΟΥ
ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΧΕΣΕΩΝ
ΕΛΛΑΔΑΣ – ΒΕΛΓΙΟΥ

Συντάκτης

Αναστάσιος Παπαθωμάς
Σύμβουλος Οικονομικών & Εμπορικών Υποθέσεων Α΄

Βρυξέλλες, Ιούλιος 2022

Πίνακας περιεχομένων

1	Οικονομία Βελγίου.....	3
1.1	Επισκόπηση της οικονομίας του Βελγίου.....	3
1.1.1	Η δομή της οικονομίας.....	3
1.2	Βασικά οικονομικά μεγέθη.....	4
1.2.1	Εξωτερικό εμπόριο.....	12
1.2.2	Επενδύσεις.....	18
1.3	Στοιχεία της οικονομίας των Περιφερειών του Βελγίου.....	18
1.4	Οικονομικές προβλέψεις.....	19
1.5	Οικονομικές σχέσεις του Βελγίου.....	21
2	Οικονομικές σχέσεις Ελλάδας – Βελγίου.....	21
2.1	Διμερές εμπόριο.....	21
2.1.1.1	Εμπόριο αγαθών.....	22
2.1.2	Εμπόριο υπηρεσιών.....	27
2.1.3	Επενδύσεις της Ελλάδας στο Βέλγιο.....	27
2.1.4	Επενδύσεις του Βελγίου στην Ελλάδα.....	31
2.2	Θεσμικό πλαίσιο οικονομικής συνεργασίας Ελλάδας - (χώρας).....	33
3	Απολογισμός δράσεων οικονομικής διπλωματίας 2019.....	34
4	Συμπεράσματα – προτάσεις.....	37
4.1	Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών.....	37
4.2	Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων.....	39
4.3	Προτάσεις δράσεων ενίσχυσης εξωστρέφειας.....	40
4.4	Χρήσιμες διευθύνσεις.....	43

Κατάλογος πινάκων

Πίνακας 1: Βασικά οικονομικά μεγέθη Βελγίου

Πίνακας2: Εξωτερικό εμπόριο Βελγίου 2017-2021

Πίνακας 3: Εξαγωγές αγαθών - κυριότεροι κλάδοι 2020-2021

Πίνακας 4: Εισαγωγές αγαθών Βελγίου 2020-2021 (εκατ. ευρώ)

Πίνακας 5: Οι 10 Σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών Βελγίου και η θέση της Ελλάδας 2021 (εκατ. ευρώ)

Πίνακας 6: Οι 10 σημαντικότεροι προμηθευτές Βελγίου και η θέση της Ελλάδας 2021 (εκατ. ευρώ)

Πίνακας 7: Επενδύσεις από και προς το Βέλγιο (εκατ.ευρώ)

Πίνακας 82: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας –Βελγίου (εκατ. ευρώ)

Πίνακας 83: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας –Βελγίου (εκατ. ευρώ)

Πίνακας 9 : Ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο – μεγάλες κατηγορίες (χιλ. ευρώ)

Πίνακας 104: Ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο 2021 – 10 κυριότερα προϊόντα (τετραψήφια κατάταξη)

Πίνακας 11 : Ελληνικές εισαγωγές από το Βέλγιο – οι 10 μεγαλύτερες κατηγορίες (χιλ. ευρώ)

Πίνακας 52: Ελληνικές εισαγωγές από το Βέλγιο – κυριότερα προϊόντα

Πίνακας 63: Τουριστικές αφίξεις και εισπράξεις στην Ελλάδα από το Βέλγιο (χιλ.)

Πίνακας 147: Επενδύσεις της Ελλάδας στο Βέλγιο

Πίνακας 15: Επενδύσεις του Βελγίου στην Ελλάδα

Πίνακας 16: Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών

Πίνακας 17: Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων από το Βέλγιο.

Πίνακας 18 : Βελγικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα

1 Οικονομία Βελγίου

1.1 Επισκόπηση της οικονομίας του Βελγίου

Το Βέλγιο είναι μία από τις έξι ιδρυτικές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης, βρίσκεται στην καρδιά της Δυτικής Ευρώπης, η θέση της χώρας αποτελεί αναμφισβήτητα βασική πτυχή της οικονομίας της καθώς η πρωτεύουσα του Βελγίου, Βρυξέλλες, φιλοξενούν μεγάλο αριθμό ευρωπαϊκών και διεθνών οργανισμών.

Το Βέλγιο είναι ομοσπονδιακή βασιλευόμενη κοινοβουλευτική δημοκρατία, με αρχηγό του κράτους τον Βασιλιά Φίλιππο. Η νομοθετική εξουσία ασκείται από δύο σώματα: τη Βουλή των Αντιπροσώπων (150 μέλη) και τη Γερουσία (60 μέλη).

Οι τρεις διοικητικές περιφέρειες (Βαλλονία, Φλάνδρα, Βρυξέλλες) και οι γλωσσικές κοινότητες (γαλλόφωνη, φλαμανδόφωνη, γερμανόφωνη) μαζί με την Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση συγκροτούν επτά κέντρα αποφάσεων. Η Ομοσπονδιακή Κυβέρνηση αποφασίζει για θέματα εξωτερικής πολιτικής, άμυνας, δημόσιων οικονομικών, δικαιοσύνης, κοινωνικής ασφάλισης και σημαντικό τμήμα των κλάδων δημόσιας υγείας και εσωτερικών υποθέσεων, ενώ στη δικαιοδοσία των τριών περιφερειών ανήκουν τα κοινωνικά και πολιτιστικά θέματα, η επιστημονική έρευνα, η εκπαίδευση, η γεωργική πολιτική, το εξωτερικό εμπόριο και η αναπτυξιακή βοήθεια. Σύμφωνα με εκτιμήσεις, η τάση περαιτέρω αποκέντρωσης και αυτονομίας των τριών περιφερειών σε θέματα κυρίως προϋπολογισμού και οικονομικής διαχείρισης, που οφείλεται κυρίως στις οικονομικές ανισότητες μεταξύ των περιοχών αυτών, προωθείται έντονα από την περιοχή της Φλάνδρας.

Η Βέλγικη οικονομία με κύρια πλεονεκτήματα την θέση της χώρας, τις σύγχρονες υποδομές, την διαφοροποιημένη παραγωγική βάση και την εξωστρέφεια της, είναι μία από τις χώρες με το υψηλότερο κατά κεφαλήν εισόδημα στην Ευρώπη.

1.1.1 Η δομή της οικονομίας

Η βελγική οικονομία, χαρακτηρίζεται από αυξημένη συμβολή στην διαμόρφωση του ΑΕΠ του τομέα των υπηρεσιών. Το μερίδιο των υπηρεσιών στη συνολική ακαθάριστη προστιθέμενη αξία αντιπροσωπεύει περίπου το 57% το 2019 (συμπεριλαμβανομένου του χονδρικού και του λιανικού εμπορίου), του οποίου το μερίδιο ανέρχεται σε περίπου 15% του ΑΕΠ. Η συμμετοχή της βιομηχανίας (συμπεριλαμβανομένης της ενέργειας) αποτελεί το 5,6% και περιλαμβάνει και τις κατασκευές. Το υπόλοιπο κατανέμεται μεταξύ μη εμπορικών υπηρεσιών (πχ υγειονομική περίθαλψη) και της γεωργίας.

Οι ισχυροί κλάδοι της βελγικής βιομηχανίας είναι η χημική βιομηχανία (18% της συνολικής βιομηχανικής προστιθέμενης αξίας), η βιομηχανία τροφίμων (15%), η βιομηχανία βασικών μετάλλων και μεταποιημένων μεταλλικών προϊόντων (12%) και η φαρμακοβιομηχανία (11%).

Οι βιομηχανίες χημικών και τροφίμων είναι οι σημαντικότεροι τομείς της βιομηχανικής δραστηριότητας στο Βέλγιο. Η φαρμακευτική βιομηχανία είναι ο πιο δυναμικός τομέας στο Βέλγιο. Αυξήθηκε κατά 88% από το 2008 έως το 2019.

Αν και οι Βέλγοι αποτελούν μόνο το 2,2% του πληθυσμού της ΕΕ, ο τομέας τροφίμων του Βελγίου παράγει το 4,2% του κύκλου εργασιών του τομέα στην Ευρώπη και το 3,5% της προστιθέμενης αξίας του. Ο τομέας τροφίμων του Βελγίου είναι ο μεγαλύτερος βιομηχανικός εργοδότης καθώς μετρά περίπου 4.500 εταιρίες και απασχολεί άμεσα πάνω από 88.000 εργαζομένους. Επιπλέον, ο κλάδος παράγει 137.000 έμμεσες θέσεις εργασίας σε σχετικούς κλάδους και υπηρεσίες υποστήριξης. Τέλος, χάρη σε ένα ευνοϊκό εμπορικό ισοζύγιο, ο τομέας τροφίμων και ποτών έχει θετική επίδραση στην οικονομία του Βελγίου. Με βάση μια παραγωγική ποικιλία βοοειδών (*Belgian Blue*) και σε εκτεταμένες χοιροτροφικές μονάδες στο βόρειο τμήμα της χώρας, ο κλάδος επεξεργασίας κρέατος είναι αναμφίβολα σημαντικός για τον τομέα των τροφίμων. Επίσης σημαντικός για το εμπόριο τροφίμων είναι και ο τομέας επεξεργασίας λαχανικών. Η χώρα πραγματοποιεί το 40% των ευρωπαϊκών εξαγωγών και το 20% των παγκόσμιων εξαγωγών στο τομέα των κατεψυγμένων λαχανικών.

1.2 Βασικά οικονομικά μεγέθη

Μετά την απaráμιλλη οικονομική κρίση την άνοιξη του 2020, το 2021 η βελγική οικονομία είχε σημαντική ανάκαμψη, η οποία ήταν ισχυρότερη από το αναμενόμενο. Παρά τη διακοπή της κοινωνικής επαφής και της κίνησης που επιβλήθηκε από τους περιορισμούς, το βελγικό ΑΕΠ έχει επιδείξει ένα μοτίβο ανάκαμψης σε σχήμα V από την αρχή της κρίσης. Μέχρι το τέλος του τρίτου τριμήνου, η έντονη αύξηση της οικονομικής δραστηριότητας (6,1 % σε όγκο σε ετήσια βάση) είχε εξαλείψει τις συρρικνώσεις που υπέστησαν ένα χρόνο νωρίτερα. Ωστόσο, πρέπει να ειπωθεί ότι αυτή η συνολική απόδοση κρύβει μεγάλες διαφορές σε ατομικές και τομεακές καταστάσεις.

Πίνακας 1: Βασικά οικονομικά μεγέθη Βελγίου

ΜΑΚΡΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΤΗΣΙΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Ονομαστικό ΑΕΠ	€507 δις.	Μεταβολή ΑΕΠ	6.1%	Κατά κεφαλήν ΑΕΠ	€43.740
Ανεργία	6.3%	Πληθωρισμός	3.2%	Χρέος Γενικής Κυβέρνησης (% ΑΕΠ)	108.1

Στο μακροοικονομικό μέτωπο, τα δημόσια οικονομικά εκτέλεσαν πλήρως τον ρόλο τους απορρόφησης κραδασμών, με το κόστος ενός σημαντικού δημοσιονομικού ελλείμματος (-6,3 % του ΑΕΠ). Η νομισματική πολιτική βοήθησε στην ευέλικτη απάντηση του κρατικού προϋπολογισμού διασφαλίζοντας ιστορικά ευνοϊκές συνθήκες χρηματοδότησης. Σύμφωνα με την ετήσια έκθεση της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου, η αποτελεσματική προστασία των εισοδημάτων των νοικοκυριών, οι εργασιακές σχέσεις, καθώς και η ευρεία στήριξη των επιχειρήσεων, έχουν θέσει τις βάσεις για την ανάκαμψη τόσο της παραγωγής όσο και της απασχόλησης.

Σύμφωνα με την έκθεση οι τρέχουσες πληθωριστικές πιέσεις αναμένεται να υποχωρήσουν σταδιακά τους επόμενους μήνες, αν και εξακολουθεί να υπάρχει σημαντική αβεβαιότητα ως προς αυτό, καθώς ορισμένοι από τους παράγοντες που αυξάνουν τις τιμές αντανakλούν στην πραγματικότητα την ανάγκη για προσαρμογές της παγκόσμιας αλυσίδας αξίας μέσω επενδύσεων, οι οποίες θα απαιτήσουν χρόνο για να υλοποιηθούν.

Επίσης οι ενδεδειγμένες πολιτικές σύμφωνα με την Κεντρική Τράπεζα πρέπει να γίνουν περισσότερες επενδύσεις στην πράσινη μετάβαση, για να διευκολυνθεί η ανακατανομή των πόρων σε τομείς με ισχυρό αναπτυξιακό δυναμικό, να ενθαρρυνθεί η καινοτομία και η υιοθέτηση νέων τεχνολογιών και, τέλος, να κινητοποιηθεί η αγορά εργασίας μειώνοντας τις ελλείψεις δεξιοτήτων ενώ παράλληλα ενισχύεται το ποσοστό συμμετοχής στην αγορά εργασίας. Οι δημόσιες δαπάνες πρέπει επίσης να επικεντρωθούν περισσότερο στις επενδύσεις προκειμένου να διορθωθούν οι συνεχιζόμενες ελλείψεις στις υποδομές, ιδίως όσον αφορά τις μεταφορές, την ενεργειακή ασφάλεια, την εκπαίδευση, την υγειονομική περίθαλψη και την ψηφιακή τεχνολογία. Η υποβοήθηση αυτής της δύσκολης αλλαγής των οικονομικών πολιτικών είναι ο στόχος των σχεδίων ανάκαμψης που υποστηρίζονται από τα νέα χρηματοδοτικά μέσα της Ευρωπαϊκής Ένωσης.

Ένα τελευταίο σημαντικό σημείο σχετικά με την πρόσφατη εμπειρία σε σύγκριση με άλλες οξείες κρίσεις ήταν η αξιοσημείωτη ανθεκτικότητα του

βελγικού χρηματοπιστωτικού τομέα που του επέτρεψε να παίξει πρωταγωνιστικό ρόλο στην απορρόφηση των κραδασμών και στην επίλυση της κρίσης. Μετά την παγκόσμια χρηματοπιστωτική κρίση του 2008, το ρυθμιστικό πλαίσιο αναμορφώθηκε ριζικά και ενισχύθηκε για να διορθωθούν οι εμφανείς ελλείψεις και να ενισχυθεί η μελλοντική ανθεκτικότητα των χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων. Για πρώτη φορά, η Κεντρική Τράπεζα έκανε χρήση του μακροπροληπτικού αντικυκλικού κεφαλαιακού αποθέματος ασφαλείας στον τραπεζικό τομέα, που δημιουργήθηκε σε μια περίοδο ευνοϊκών οικονομικών συνθηκών και απελευθέρωσε σε περίπτωση κρίσης. Αυτό το buffer δεν έχει ενεργοποιηθεί ξανά. Ωστόσο, οι υψηλές τιμές των περιουσιακών στοιχείων στις χρηματοπιστωτικές αγορές και η ακμάζουσα βελγική αγορά κατοικίας δείχνουν μια ισχυρή ανοδική τάση στον χρηματοοικονομικό κύκλο. Η Τράπεζα θα συνεχίσει να εξετάζει προσεκτικά την ανάγκη και τις προϋποθέσεις για πιθανή ενεργοποίηση αυτού του αποθέματος ασφαλείας το 2022.

Η έντονη, συγχρονισμένη αναζωπύρωση της παγκόσμιας οικονομικής δραστηριότητας μαζί με γεωπολιτικούς παράγοντες προκάλεσαν την άνοδο των τιμών της ενέργειας και των εμπορευμάτων κατά το δεύτερο εξάμηνο του έτους. Δύο βασικοί παράγοντες εξηγούν αυτή την εξέλιξη. Πρώτον, οι ευρέως διακυμάνσεις των τιμών χαρακτηρίζουν αγορές όπου η προσφορά είναι άκαμπτη βραχυπρόθεσμα, καθώς το εκ νέου άνοιγμα ή το κλείσιμο μιας τοποθεσίας εξόρυξης δεν είναι απλώς θέμα ανοίγματος ή απενεργοποίησης μιας βρύσης ή ενός μηχανήματος. Στη συνέχεια, στην περίπτωση της ενέργειας –και ειδικότερα του φυσικού αερίου– οι γεωπολιτικές αβεβαιότητες προστέθηκαν σε μια έντονη συζήτηση σχετικά με τον αυξανόμενο ρόλο αυτής της πηγής ενέργειας στην παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας στην Ευρώπη, ακριβώς τη στιγμή που αρκετές χώρες απομακρύνονται από την πυρηνική ενέργεια ή κάρβουνο. Αυτή η συζήτηση επηρεάζει τις προσδοκίες των παραγόντων της αγοράς, οι οποίες μπορεί να έχουν επηρεάσει τις κινήσεις των τιμών. Αυτή η άνοδος του πληθωρισμού ήταν εκπληκτικά ισχυρή και επίμονη, αντανάκλωντας το αυξανόμενο κόστος των εμπορευμάτων (ειδικά της ενέργειας) και τον αντίκτυπο των σημείων συμφόρησης στις τιμές των εισροών σε όλες τις αλυσίδες αξίας. Ο διεθνής συντονισμός παραμένει σημαντικό να περιοριστεί οι οικονομικοί κίνδυνοι και οι κίνδυνοι για την υγεία

Οι κεντρικές τράπεζες παγκοσμίως δυσκολεύονται να προβλέψουν πόσο θα διαρκέσει αυτή η άνοδος του πληθωρισμού. Ορισμένοι κραδαίνουν ήδη το φάσμα του «στασιμοπληθωρισμού», αυτόν τον επίμονο συνδυασμό υψηλής ανεργίας και πληθωρισμού που ακολούθησε το πετρελαϊκό σοκ του 1979 και τη δραματική αυστηροποίηση της αμερικανικής νομισματικής πολιτικής.

Τα χαμηλά επιτόκια όχι μόνο ενισχύουν τη δανειοληπτική ικανότητα των νοικοκυριών και των επιχειρήσεων, αλλά ενθαρρύνουν αυτούς με πλεονάζοντα κεφάλαια να αποκτούν περιουσιακά στοιχεία με υψηλότερο κίνδυνο με την ελπίδα θετικών αποδόσεων. Έτσι, σε λιγότερο από δύο χρόνια κρίσης, τα οικιστικά ακίνητα κατέγραψαν σημαντικές αυξήσεις τιμών στο Βέλγιο σχεδόν 15 % από το τέλος του 2021. Αυτή η έκρηξη των τιμών των ακινήτων είναι μια άλλη εξαιρετικά ασυνήθιστη εξέλιξη υπό το πρίσμα άλλων υφέσεων τα τελευταία 30 χρόνια.

Μισθοί και ανταγωνιστικότητα.

Στο συγκεκριμένο πλαίσιο, η αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή των μισθών και των κοινωνικών παροχών όπως εφαρμόζεται στο Βέλγιο προστατεύει τα νοικοκυριά από τη πτώση της αγοραστικής δύναμης που προκαλείται από τον πληθωρισμό. Ο δείκτης υγείας που χρησιμοποιείται περιλαμβάνει την απαραίτητη οικιακή ενέργεια (αέριο, ηλεκτρική ενέργεια και πετρέλαιο θέρμανσης). Ωστόσο, αυτή η προστασία υπόκειται σε μια μικρή χρονική καθυστέρηση, ανάλογα με τεχνικούς παράγοντες που μπορεί να διαφέρουν από τον ένα τομέα στον άλλο. Για τα νοικοκυριά με χαμηλό εισόδημα, αυτή η προστασία είναι μόνο μερική, δεδομένου ότι οι ενεργειακές δαπάνες καταλαμβάνουν σχετικά μεγαλύτερο μερίδιο του οικογενειακού τους προϋπολογισμού. Σύμφωνα με τις διαθέσιμες εκτιμήσεις, ένα στα πέντε νοικοκυριά πιστεύεται ότι ζει τώρα σε ενεργειακή φτώχεια. Εκτός από την τιμαριθμική αναπροσαρμογή, υπάρχει μια ολόκληρη σειρά από πιο συγκεκριμένα μέτρα (τα οποία γίνονται δεκτά από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή) για τη μείωση των λογαριασμών ενέργειας. Ως εκ τούτου, η βελγική κυβέρνηση έλαβε ορισμένες αποφάσεις σχετικά με την κάλυψη του κοινωνικού τιμολογίου, των συντελεστών ΦΠΑ και των ad-hoc μεταβιβάσεων για να μετριάσει το σοκ για τους προϋπολογισμούς των νοικοκυριών.

Δεδομένου ότι η αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή των μισθών είναι ασυνήθιστη αλλού στην Ευρώπη και στον υπόλοιπο κόσμο, επηρεάζει αναπόφευκτα την ανταγωνιστικότητα κόστους της βελγικής οικονομίας βραχυπρόθεσμα. Υπάρχει επομένως ανάγκη να επιτευχθεί ισορροπία μεταξύ της προστασίας της αγοραστικής δύναμης που προσφέρει η τιμαριθμική αναπροσαρμογή και των δυνητικά επιζήμιων επιπτώσεων της στην ανταγωνιστικότητα της οικονομίας. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο ο καθορισμός των μισθών στο Βέλγιο διέπεται από το Νόμο για την Προώθηση της Απασχόλησης και τη Διασφάλιση της Ανταγωνιστικότητας. Αυτός ο Νόμος βασίζεται στην έννοια του χάσματος μισθολογικού κόστους σε σχέση με τις τρεις κύριες γειτονικές χώρες. Παρέχει στους κοινωνικούς εταίρους ένα σαφές και δεσμευτικό πλαίσιο που ορίζει ένα μέγιστο διαθέσιμο περιθώριο μισθού εντός του οποίου πρέπει να διεξαχθούν διαπραγματεύσεις για τη

διαπραγμάτευση των μισθών για τη διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της οικονομίας. Καθώς η εμπειρική ανάλυση υποδηλώνει ότι οι μόνιμες περικοπές πραγματικών μισθών είναι αρκετά ασυνήθιστες στην Ευρώπη, θα είναι απαραίτητο να δούμε πόσο γρήγορα αυξάνονται οι μισθοί και στις γειτονικές χώρες για να αντισταθμιστεί η απώλεια αγοραστικής δύναμης. Εάν αυτή η εκ των πραγμάτων τιμαριθμική αναπροσαρμογή πραγματοποιηθεί αρκετά γρήγορα και εάν οι τιμές της ενέργειας επανέλθουν στο φυσιολογικό, όπως αναμενόταν, δεν θα πρέπει να υπάρξει σημαντική, μόνιμη απόκλιση στο μισθολογικό χάσμα. Ωστόσο, η αβεβαιότητα γύρω από αυτό παραμένει υψηλή και η ανταγωνιστική θέση της βελγικής οικονομίας θα μπορούσε να επιδεινωθεί περισσότερο από το αναμενόμενο.

Η δεύτερη σκέψη αφορά την αναπόφευκτη ένταση μεταξύ της μακροοικονομικής καθοδήγησης των μισθών και της μικροοικονομικής αποδοτικότητας που απαιτεί ευελιξία μεταξύ των υποκαταστημάτων ή ακόμη και μεταξύ των επιχειρήσεων. Λαμβάνοντας υπόψη την αυτόματη τιμαριθμική σύνδεση, η οποία προστατεύει τους πραγματικούς μισθούς από την πτώση, οι σχετικές αλλαγές μπορούν να πραγματοποιηθούν μόνο μέσω υψηλότερου μισθολογικού κόστους εντός των τμημάτων της αγοράς εργασίας όπου η εργασία είναι εν συντομία. Η τιμαριθμική αναπροσαρμογή των μισθών προστατεύει την αγοραστική δύναμη από τον πληθωρισμό αλλά επηρεάζει προσωρινά την ανταγωνιστικότητα της οικονομίας καταλήγει η Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου.

Δημόσιο χρέος

Πριν από την κρίση, τα δημόσια οικονομικά του Βελγίου ήταν εύθραυστα λόγω του υπερβολικού δημόσιου χρέους και των ανεπαρκώς ελεγχόμενων δημοσιονομικών ελλειμμάτων που αντανάκλασαν την πίεση των τρεχουσών δαπανών. Είναι αλήθεια ότι οι συνθήκες δανεισμού παρέμειναν ιδιαίτερα ευνοϊκές, επιτρέποντας στο κράτος να αντλεί κεφάλαια φθηνά. Ωστόσο, τα πρώτα σημάδια επιστροφής των οικονομικών συνθηκών στο φυσιολογικό στο τέλος του έτους δείχνουν ότι δεν μπορεί πλέον να αναμένεται σημαντική πτώση του ετήσιου χρέους. Η όσο το δυνατόν πιο έγκαιρη δέσμευση για μεσοπρόθεσμους στόχους που θα στηρίζονται σε συγκεκριμένα μέτρα θα απέτρεπε την αύξηση των ασφαλιστρών κινδύνου και θα αποκαταστήσει το περιθώριο ελιγμών που είναι απαραίτητο για την αντιμετώπιση της επόμενης κρίσης.

Η οικονομική δραστηριότητα στο Βέλγιο, έχει ήδη επιστρέψει από το τρίτο τρίμηνο 2021 πάνω από το επίπεδο πριν από την υγειονομική κρίση, μετά από ισχυρή αύξηση του ΑΕΠ κατά 2% σύμφωνα με τα πιο πρόσφατα στατιστικά στοιχεία. Η ανάπτυξη αναμένεται να επιβραδυνθεί το τέταρτο τρίμηνο, σε περίπου 0,2% σύμφωνα με το πιο πρόσφατα στοιχεία. Η αύξηση

του πραγματικού ΑΕΠ στο Βέλγιο θα φθάσει το 6,1% φέτος, αλλά θα μειωθεί στο 3,2% το 2022. Εν τω μεταξύ, η πολιτική στήριξης συνεχίζει να μειώνει τον αντίκτυπο στην αγορά εργασίας και ορισμένα μέτρα επεκτείνονται μέχρι το τέλος Μαρτίου 2022.

Η δημιουργία θέσεων εργασίας ήταν αρκετά έντονη και η αγορά εργασίας επέστρεψε στα προ κρίσης επίπεδα πολύ νωρίτερα από το αναμενόμενο, τουλάχιστον όσον αφορά τον αριθμό των εργαζομένων. Επιπλέον, η ζήτηση για εργατικό δυναμικό παραμένει πολύ υψηλή, καθώς το ποσοστό κενών θέσεων εργασίας αυξήθηκε περαιτέρω στο 4,7% το τρίτο τρίμηνο, έναντι 2,6% στη ζώνη του ευρώ.

Το έλλειμμα του ΑΕΠ το 2020, έφτασε το 9,1% αναμένεται να συρρικνωθεί λόγω της ισχυρής οικονομικής ανάκαμψης και της μερικής χαλάρωσης των προσωρινών μέτρων στήριξης που σχετίζονται με τον COVID-19. Ωστόσο, αυτό αντισταθμίστηκε εν μέρει από την εφαρμογή των σχεδίων ανάκαμψης – επιπλέον των εκ των προτέρων δημοσιονομικών ουδέτερων πρωτοβουλιών ανάκαμψης που επικεντρώνονται στο Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας – καθώς και από κονδύλια στήριξης για την αποκατάσταση των ζημιών που προκλήθηκαν από τις καλοκαιρινές πλημμύρες. Σύμφωνα με τη συναινετική πρόβλεψη, το δημοσιονομικό έλλειμμα του Βελγίου θα ανέλθει στο 6,6% του ΑΕΠ για το έτος 2021 και θα βελτιωθεί περαιτέρω στο 4,8% του ΑΕΠ το 2022. Η Κεντρική Τράπεζα αναμένει ότι το βελγικό δημόσιο χρέος θα μειωθεί κάπως τα επόμενα δύο χρόνια, από 112,8 % του ΑΕΠ το 2020 σε λίγο κάτω από το 110 % του ΑΕΠ το 2022.

Πληθωρισμός

Οι αυξημένες τιμές οδηγούν σε άνευ προηγουμένου αύξηση του κόστους εργασίας μέσω των μηχανισμών τιμαριθμικής αναπροσαρμογής. Για τη ζώνη του ευρώ, το υψηλότερο επίπεδο μέχρι στιγμής (5,0 %) επιτεύχθηκε τον Δεκέμβριο, σύμφωνα με την προκαταρκτική εκτίμηση. Μια κορύφωση παρατηρήθηκε τον Ιούλιο του ίδιου έτους (5,9 % στο Βέλγιο και 4,1 % στη ζώνη του ευρώ), αλλά τα ποσοστά ήταν σημαντικά χαμηλότερα από το επίπεδο που παρατηρήθηκε πρόσφατα. Το Νοέμβριο, το ποσοστό πληθωρισμού έφτασε 7,1 %.

Δεν είναι μόνο ο ενεργειακός πληθωρισμός που βρίσκεται σε άνοδο. Οι τιμές ορισμένων μη ενεργειακών βιομηχανικών αγαθών έχουν αυξηθεί, ως αποτέλεσμα του υψηλότερου κόστους των εισροών λόγω των σοβαρών παγκόσμιων προβλημάτων εφοδιασμού. Οι καθυστερήσεις παράδοσης για καινούργια αυτοκίνητα, για παράδειγμα, ανέβασαν τις τιμές των μεταχειρισμένων οχημάτων. Επίσης, σε πιο τοπικό επίπεδο, οι τιμές των υπηρεσιών έχουν αυξηθεί λόγω της επαναλειτουργίας της οικονομίας. Για παράδειγμα, κομμωτήρια, εστιατόρια, καφέ και μπαρ χρειάστηκε να κλείσουν

τις δραστηριότητές τους κατά τη διάρκεια των διαδοχικών lockdown και υπέστησαν ορισμένες σοβαρές απώλειες τις οποίες αντιστάθμισαν, τουλάχιστον εν μέρει, κατά το άνοιγμα εκ νέου. Το κόστος των μέτρων υγιεινής και ασφάλειας που επιβάλλονται για τη λειτουργία σε ασφαλές περιβάλλον (κοινωνική απόσταση, τζελ και σπρέι απολύμανσης κ.λπ.) έχει επίσης μετακυλιστεί στις τιμές καταναλωτή.

Συνολικά, η αύξηση του πληθωρισμού αναμένεται να είναι προσωρινή. Με βάση τα συμβόλαια μελλοντικής εκπλήρωσης που καταγράφηκαν την εποχή των προβλέψεων Δεκεμβρίου οι τιμές ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου θα πρέπει να μειωθούν από την άνοιξη του 2022 και μετά.

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι ο βελγικός πληθωρισμός (ενεργειακός) είναι πιο ευαίσθητος στις αλλαγές στις τιμές χονδρικής της ενέργειας, για διάφορους λόγους. Για παράδειγμα, οι πολύ χαμηλοί ειδικοί φόροι κατανάλωσης στο πετρέλαιο θέρμανσης στο Βέλγιο οδηγούν σε ουσιαστική μετακύλιση των τιμών του αργού πετρελαίου στις τιμές καταναλωτή. Επίσης, το μερίδιο των μεταβλητών συμβολαίων ηλεκτρικής ενέργειας και φυσικού αερίου στο Βέλγιο είναι μεγαλύτερο από ότι στις γειτονικές χώρες ή στη ζώνη του ευρώ. Αυτά τα στοιχεία εξηγούν σε μεγάλο βαθμό γιατί ο πληθωρισμός στο Βέλγιο κορυφώνεται σε υψηλότερο επίπεδο από το επιτόκιο της ζώνης του ευρώ, αλλά και μετριάζεται σημαντικά όταν υποτεθεί ότι οι τιμές της ενέργειας θα μειωθούν ξανά. Το 2023 και το 2024, ο βελγικός πληθωρισμός αναμένεται να ανέλθει σε περίπου 1,2 %, ενώ ο πληθωρισμός στη ζώνη του ευρώ θα παραμείνει λίγο υψηλότερος, στο 1,8 %.

Ο πληθωρισμός μεταβιβάζεται αυτόματα στους μισθούς στο Βέλγιο μέσω ενός συστήματος τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των μισθών που βασίζεται στον δείκτη υγείας. Στον ιδιωτικό τομέα, η μετακύλιση γίνεται κατά μέσο όρο με κάποια χρονική καθυστέρηση καθώς ισχύουν διαφορετικοί μηχανισμοί τιμαριθμικής αναπροσαρμογής (μία φορά το χρόνο, κάθε τρίμηνο, με βάση σε περίπτωση υπέρβασης κατωφλίου κ.λπ.) ενώ, στον δημόσιο τομέα, οι μισθοί αυξάνονται δύο μήνες μετά την υπέρβαση ενός δείκτη. Με βάση τις πιο πρόσφατες προβλέψεις της NBB, το ωριαίο κόστος εργασίας στον ιδιωτικό τομέα αναμένεται να αυξηθεί κατά 4,5 % το 2022 σε μεγάλο βαθμό ως αποτέλεσμα της τιμαριθμικής αναπροσαρμογής που αντιστοιχεί στο 4,2 %.

Ως αποτέλεσμα, οι τιμές των υπηρεσιών ειδικότερα θα πρέπει να επηρεαστούν προς τα πάνω από τις λεγόμενες δευτερογενείς επιπτώσεις του προσαρμοσμένου με τον πληθωρισμό μισθολογικού κόστους, διατηρώντας τον βασικό πληθωρισμό σε υψηλά επίπεδα έως το 2022.

Η αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή στοχεύει στη διατήρηση της αγοραστικής δύναμης των νοικοκυριών. Δεδομένου ότι το φυσικό αέριο, η ηλεκτρική ενέργεια και το πετρέλαιο θέρμανσης περιλαμβάνονται στον δείκτη

υγείας, το σημείο αναφοράς για την τιμαριθμική αναπροσαρμογή αυξάνεται σημαντικά. Έτσι, το διαθέσιμο εισόδημα των νοικοκυριών συμβαδίζει σε μεγάλο βαθμό με τις τρέχουσες αυξήσεις τιμών, αν και αυτό συμβαίνει με κάποια καθυστέρηση, όπως εξηγήθηκε παραπάνω. Ωστόσο, σε σύγκριση με το «μέσο νοικοκυριό», οι πιο ευάλωτες οικογένειες ξοδεύουν συνήθως μεγαλύτερο μέρος του εισοδήματός τους σε αυτές τις δαπάνες κοινής ωφέλειας, επομένως προστατεύονται λιγότερο από το σύστημα τιμαριθμικής αναπροσαρμογής. Για αυτούς έχει γίνει κάποια συγκεκριμένη ειδική δράση, όπως η επέκταση του κοινωνικού τιμολογίου ή η μείωση των λογαριασμών ενέργειας.

Αν και η αυτόματη τιμαριθμική αναπροσαρμογή των μισθών παρέχει καλή προστασία της αγοραστικής δύναμης των νοικοκυριών, θα μπορούσε να θέσει σε κίνδυνο την ανταγωνιστικότητα της χώρας. Ενώ ο υψηλός πληθωρισμός μεταφέρεται στους μισθούς στο Βέλγιο γρήγορα λόγω της αυτόματης τιμαριθμικής αναπροσαρμογής των μισθών, αυτό δεν συμβαίνει στις τρεις γειτονικές χώρες. Οι κοινωνικοί εταίροι στη Γαλλία, τη Γερμανία και τις Κάτω Χώρες πρέπει να διαπραγματευτούν για την αύξηση των ονομαστικών μισθών, πράγμα που σημαίνει ότι η μετακύλιση του πληθωρισμού απαιτεί περισσότερο χρόνο και είναι πιο σταδιακή. Ως εκ τούτου, η αύξηση του ωριαίου κόστους εργασίας στις τρεις γειτονικές χώρες αναμένεται να είναι σημαντικά χαμηλότερη το 2022 από ότι στο Βέλγιο. Ωστόσο, η αύξηση του ωριαίου κόστους εργασίας στις γειτονικές χώρες θα πρέπει να επιταχυνθεί εντονότερα την περίοδο 2023-2024, αντανακλώντας τον χρόνο που απαιτείται για την επαναδιαπραγμάτευση των μισθών. Καθώς οι μισθοί προσαρμόζονται ταχύτερα στο Βέλγιο σε σχέση με τις γειτονικές χώρες, ο βασικός πληθωρισμός προβλέπεται να αυξηθεί νωρίτερα από ότι στις τρεις γειτονικές χώρες.

Ο κίνδυνος μιας ανεξέλεγκτης σπείρας μισθού-τιμής θεωρείται χαμηλός στο Βέλγιο για δύο λόγους. Πρώτον, οι πιέσεις του κόστους (μισθού) απορροφώνται συνήθως εν μέρει από τα περιθώρια κέρδους των επιχειρήσεων. Δηλαδή, το μισθολογικό κόστος κυμαίνεται πολύ περισσότερο από ότι ο βασικός πληθωρισμός. Δεύτερον, ο νόμος του 1996 για την ανταγωνιστικότητα και την απασχόληση έχει σχεδιαστεί για να αποτρέψει τον εκτροχιασμό από το βελγικό μισθολογικό κόστος σε σχέση με εκείνα των τριών βασικών γειτονικών χωρών. Η αναθεώρηση του Νόμου το 2017 προσέθεσε έναν διορθωτικό όρο στον υπολογισμό του μέγιστου διαθέσιμου μισθολογικού περιθωρίου που περιορίζει το περιθώριο για αυξήσεις πραγματικών μισθών στο Βέλγιο σε περίπτωση που παραμείνει ή ανοίξει ένα μισθολογικό χάσμα με τις τρεις γειτονικές χώρες. Αυτή η ρήτρα θα πρέπει να διασφαλίσει ότι η πιθανή απώλεια ανταγωνιστικότητας το 2022 όσον αφορά το ωριαίο κόστος εργασίας θα αντισταθμιστεί κατά την περίοδο 2023-2024

μέσω περιορισμού του διαθέσιμου χώρου για αυξήσεις πραγματικών μισθών στο Βέλγιο.

Μέτρα αντιμετώπισης της αύξησης των τιμών ενέργειας.

Η ανακοίνωση πακέτου ενίσχυσης της αγοραστικής δύναμης, με στόχο την αντιμετώπιση της αύξησης των τιμών, ιδίως της ενέργειας αναμένεται να βοηθήσει σημαντικό αριθμό νοικοκυριών. Αυτό περιλαμβάνει: την παράταση του κοινωνικού τιμολογίου ενέργειας για περίπου 1.000.000 οικογένειες μέχρι τον Ιούνιο 2022, ενίσχυση θέρμανσης 100 ευρώ για κάθε νοικοκυριό, ανεξαρτήτως εισοδήματος και συμπεριλαμβανομένων των ωφελούμενων από το κοινωνικό τιμολόγιο, προσωρινή μείωση του ΦΠΑ στο ηλεκτρικό ρεύμα από 21% σε 6% μεταξύ 1ης Απριλίου 2022 και 1ης Ιουλίου 2022, αλλά και “μίνι” φορολογική μεταρρύθμιση με τη μείωση στην ειδική εισφορά κοινωνικής ασφάλισης.

1.2.1 Εξωτερικό εμπόριο

Η βελγική οικονομία με κύρια πλεονεκτήματα την θέση της χώρας, τις σύγχρονες υποδομές, την διαφοροποιημένη παραγωγική βάση, είναι μία από τις πλέον εξωστρεφείς οικονομίες στην Ευρώπη.

Η υγειονομική κρίση το 2021 και τα περιοριστικά μέτρα μετακίνησης δεν φαίνεται να επηρέασαν σημαντικά τις βελγικές εμπορικές σχέσεις. Οι εισαγωγές και οι εξαγωγές κινήθηκαν σε υψηλότερα επίπεδα. Το Βέλγιο αποτελεί πλέον ένα διεθνές διαμετακομιστικό κέντρο εκμεταλλεόμενο την γεωγραφική του θέση και τις πολύ υψηλού επιπέδου υποδομές του. Η χώρα διαθέτει ένα εξαιρετικό οδικό και σιδηροδρομικό δίκτυο συνδεδεμένο με τις γειτονικές ανεπτυγμένες χώρες, το δεύτερο μεγαλύτερο λιμάνι της Ευρώπης στην Αμβέρσα, ενώ τα τελευταία χρόνια αναβάθμισε το αεροδρόμιο της Λιέγης σε ένα σημαντικό διαμετακομιστικό κόμβο για προϊόντα από την Ασία.

Πίνακας 2 : Εξωτερικό εμπόριο Βελγίου 2017-2021 (αξία σε εκατ. ευρώ)

	2017	2018	2019	2020	2021
Εξαγωγές αγαθών	270.040	293.871	279.270	261.154	336.516
Εισαγωγές αγαθών	277.295	297.838	284.890	264.024	344.893
Εμπορικό ισοζύγιο	-4.082	-3.967	-5.620	-2.870	-8.377
Εξαγωγές υπηρεσιών	104.096	105.172	108.969	106.421	-
Εισαγωγές υπηρεσιών	101.823	105.876	109.499	104.633	-
Ισοζύγιο υπηρεσιών	+2.272	-703	-540	+1.788	

Πηγές: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Οι εισαγωγές και εξαγωγές του Βελγίου καλύπτουν 65-70% του ΑΕΠ του διαχρονικά, καθιστώντας τη χώρα μια από τις ποιά ανοικτές οικονομίες παγκοσμίως. Οι βιομηχανίες της χώρας συγκεντρώνονται κυρίως στην Φλαμανδική περιοχή (βόρεια), η οποία είναι και η πλέον πυκνοκατοικημένη. Οι βιομηχανικές δραστηριότητες περιλαμβάνουν εργοστάσια συναρμολόγησης οχημάτων, μεταλλουργίες, μονάδες παραγωγής ηλεκτρομηχανολογικού εξοπλισμού και επιστημονικών οργάνων, εργοστάσια μεταποίησης τροφίμων και ποτών καθώς και μονάδες παραγωγής χημικών προϊόντων.

Το εμπορικό ισοζύγιο του Βελγίου το 2021 παρουσιάζεται ελαφρά αρνητικό με μικρό έλλειμμα της τάξης των 8 δις ευρώ, διευρυμένο σε σχέση με το προηγούμενο έτος όπου ανήλθε σε 2,8 δις ευρώ. Οι εξαγωγές το 2021 ανήλθαν σε 336,5 δις ευρώ ενώ οι εισαγωγές, σε 344,8 δις ευρώ.

Στο τομέα των υπηρεσιών για το 2021 δεν υπάρχουν ακόμη στοιχεία. Ότι αφορά το 2020 το εξαγωγικό πλεόνασμα επανέρχεται. Οι μεταφορές παρέμειναν ο σημαντικότερος κλάδος των υπηρεσιών και το 2020 με περίπου 20% του συνόλου, ενώ το έλλειμμα στις ταξιδιωτικές υπηρεσίες παρέμεινε σημαντικό.

Πίνακας 3 : Εξαγωγές αγαθών - κυριότεροι κλάδοι 2020-2021 (εκατ. ευρώ)

	2020		2021		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	%	Αξία	%	
Προϊόντα χημικών και συναφών βιομηχανιών	75.838	28,7	100.208	29,7	33
Εξοπλισμός μεταφορών	32.204	12,2	34.052	10,1	6,2
Μηχανήματα, ηλεκτρικός εξοπλισμός και τα μέρη τους.	28.229	10,7	31.928	9,2	10,7
Ορυκτά προϊόντα	14.368	5,3	33.390	9,8	135
Μέταλλα & τεχνουργήματα	20.294	7,6	27.078	8	35
Πλαστικές ύλες	19.192	7,2	25.133	7,4	31,5
Πολύτιμη ή ημιπολύτιμη πέτρα/ πολύτιμα μέταλλα	13.465	4,9	18.592	5,3	38,4
Τρόφιμα, ποτά, καπνός	17.110	6,5	19.517	5,6	11,7
Οπτικά όργανα, φωτογραφικά, όργανα ακρίβειας/μέτρησης/ελέγχου, χειρουργικά και ιατρικά όργανα	7.565	2,8	8.901	2,3	18,6

Πηγές: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Οι ισχυροί εξαγωγικοί κλάδοι της βελγικής βιομηχανίας είναι η χημική βιομηχανία που περιλαμβάνει και την φαρμακοβιομηχανία, ο τομέας των μεταφορικών μέσων και μέρη αυτών, η βιομηχανία βασικών μετάλλων και μεταποιημένων μεταλλικών προϊόντων, οι πλαστικές ύλες και παράγωγα τους, η κατεργασία πολύτιμων και ημιπολύτιμων λίθων με κυριότερο κλάδο την κατεργασία διαμαντιών. Παράλληλα σημαντική είναι η εξαγωγική βιομηχανία τροφίμων και ποτών όπου σημαντική εξαγωγική επίδοση έχουν τα κατεψυγμένα λαχανικά, κρέατα (κυρίως βοδινά) και ο ζύθος.

Στις εισαγωγές σημαντική είναι επίσης η χημική βιομηχανία όπως και ο εξοπλισμός μεταφορών με βάση τα οχήματα. Επισημαίνουμε ότι στο Βέλγιο υπάρχουν εργοστάσια μεγάλων αυτοκινητοβιομηχανιών όπως η Volvo και η Audi.

Πίνακας 4 :Εισαγωγές αγαθών Βελγίου 2020-2021 (εκατ. ευρώ)

	2020		2021		Μεταβολή στην αξία
	Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	%
Προϊόντα χημικών και συναφών βιομηχανιών	63.955	23,8	88.307	25,5	39,6
Ορυκτά Προϊόντα	24.054	9	50.298	14,5	108
Μηχανήματα, ηλεκτρικός εξοπλισμός και τα μέρη τους.	39.551	14,7	44.524	12,7	12,8
Εξοπλισμός μεταφορών	33.216	12,5	37.151	10,7	12
Μέταλλα & τεχνουργήματα	18.370	6,8	25.218	7,2	38
Πολύτιμους ή ημιπολύτιμους λίθους	12.614	4,5	16.846	4,6	33
Πλαστικές ύλες	12.916	4,5	16.166	4,6	33
Τρόφιμα, Ποτά, Καπνός	12.089	4,4	13.081	3,7	8,3
Φυτικά Προϊόντα	8.850	3	9.773	2,8	10,2
Οπτικά όργανα, φωτογραφικά, όργανα ακρίβειας/μέτρησης/ελέγχου, χειρουργικά και ιατρικά όργανα	8.033	2,9	9.007	2,6	12

Πηγή: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Αναμφισβήτητα ο κυριότεροι εμπορικοί εταίροι του Βελγίου είναι οι χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Διαχρονικά το ποσοστό εξαγωγών και εισαγωγών από και προς τις χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης ξεπερνά το 60% του συνόλου των συναλλαγών.

Παράλληλα η περιοχή της Αμβέρσας κατέχει την πρώτη θέση στον κόσμο, στο εμπόριο διαμαντιών, παρόλο που το 2017 εισήχθη ένας επιπλέον φόρος ο «φόρος καρατίων» όπως ονομάζεται, ο οποίος δυσκολεύει την θέση της Αμβέρσας στο εμπόριο διαμαντιών, έναντι ανταγωνιστών όπως το Ντουμπάι και το Τελ Αβίβ.

Η Ελλάδα διαχρονικά κατέχει μερίδιο κάτω από 1% σε ότι αφορά τόσο τις εξαγωγές όσο και τις εισαγωγές του Βελγίου.

Πίνακας 5 :Οι 10 Σημαντικότεροι προορισμοί εξαγωγών Βελγίου και η θέση της Ελλάδας 2021 (εκατ. ευρώ)

	Χώρα	Αξία εξαγωγών 2021	% στο σύνολο
1	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	57.487	16,9
2	ΓΑΛΛΙΑ	45.246	13,3
3	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	40.803	11,9
4	ΗΠΑ	23.754	6,8
5	ΗΝ. ΒΑΣΙΛΕΙΟ	21.178	6,2
6	ΙΤΑΛΙΑ	14.079	4,1
7	ΙΣΠΑΝΙΑ	8.813	2,3
8	ΠΟΛΩΝΙΑ	8.150	2
9	ΚΙΝΑ	6.163	1,8
10	ΛΟΥΞΕΜΒΟΥΡΓΟ	6.014	1,7
34	ΕΛΛΑΔΑ	2.021	0,59

Πηγές: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Παράλληλα και σε ότι αφορά τις εισαγωγές επίσης το μεγαλύτερο μέρος αυτών προέρχεται από τις γειτονικές χώρες (Ολλανδία, Γαλλία, Γερμανία) όπου καλύπτουν το 40% αυτών. Σημαντικοί προμηθευτές είναι εκτός από Ολλανδία, Γαλλία, Γερμανία, οι ΗΠΑ, η Ιρλανδία, η Ιταλία με πάνω από 10 δις ευρώ ετήσιες πωλήσεις. Σε ότι αφορά την Ιρλανδία είναι σημαντικός προμηθευτής φαρμακευτικών προϊόντων στο Βέλγιο.

Εμπορικό πλεόνασμα παρουσιάζει το εμπόριο με την **Γαλλία** που φθάνει περίπου τα 10 δις ευρώ το 2021, το βασικότερο εξαγωγίμο προϊόν με την Γαλλία είναι τα χημικά (7,8 δις ευρώ) αλλά και σε ότι αφορά τις εισαγωγές (6 δις ευρώ) επίσης. Άλλα προϊόντα περιλαμβάνουν μέταλλα, οχήματα και μηχανήματα.

Με το **Ηνωμένο Βασίλειο** το πλεόνασμα συνεχώς διευρύνεται υπέρ του Βελγίου υπολογίζεται περίπου σε 11 δις ευρώ το 2021. Οι βελγικές εξαγωγές στο Ηνωμένο Βασίλειο αφορούν κυρίως μεταφορικά μέσα, η εικόνα του εμπορίου άλλαξε το 2019 λόγω απαγόρευσης εισαγωγών οχημάτων Diesel στο Ηνωμένο Βασίλειο με αποτέλεσμα την μείωση των Βελγικών εξαγωγών

οχημάτων ενώ σημαντικό ρόλο διαδραμάτισε και το Brexit. Το εμπόριο με το Ηνωμένο Βασίλειο είναι σε πτωτική τάση τα τελευταία χρόνια. Τα δύο κυριότερα προϊόντα στο διμερές εμπόριο είναι τα χημικά και τα οχήματα.

Το κυριότερο εισαγόμενο προϊόν από την **Ολλανδία** είναι τα καύσιμα με αξία κυρίως λόγω του λιμανιού του Rotterdam καθώς και μηχανήματα. Το μεγαλύτερο έλλειμμα παρουσιάζεται με την Ολλανδία και οφείλεται, σε μεγάλο βαθμό, στην μεταφορά πετρελαιοειδών από το λιμάνι του Ρότερνταμ. Μεγάλο σχετικά έλλειμμα του εμπορικού ισοζυγίου εμφανίζεται με την **Ιρλανδία**, με εισαγωγές αξίας περίπου 19 δις ευρώ και εξαγωγές μόλις 1,9 δις.

Πίνακας 6: Οι 10 σημαντικότεροι προμηθευτές Βελγίου και η θέση της Ελλάδας 2021 (εκατ. ευρώ)

	Χώρα	Αξία εισαγωγών 2021	% στο σύνολο
1	ΟΛΛΑΝΔΙΑ	72.249	20,9
2	ΓΕΡΜΑΝΙΑ	51.017	14,8
3	ΓΑΛΛΙΑ	35.257	10,1
4	ΙΡΛΑΝΔΙΑ	19.006	5,5
5	ΗΠΑ	16.477	4,6
6	ΙΤΑΛΙΑ	14.990	4
7	ΙΣΠΑΝΙΑ	11.538	3,1
8	ΚΙΝΑ	10.787	2,9
9	ΗΝΩΜΕΝΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ	9.894	2,6
10	ΙΑΠΩΝΙΑ	7.520	2,1
59	ΕΛΛΑΔΑ	463	0,13

Πηγή: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux & ΕΛΣΤΑΤ

Οι κυριότερες εισαγωγές από την **Γερμανία** αφορούν και χημικά προϊόντα (18,7 δις ευρώ), οχήματα (7,2 δις ευρώ) και μηχανήματα (7,2 δις ευρώ). Οι εξαγωγές του Βελγίου στην Γερμανία περιλαμβάνουν χημικά (18,7 δις ευρώ) και οχήματα (6,1 δις ευρώ) και μηχανήματα (6,3 δις ευρώ). Επίσης το Βέλγιο έχει θετικό ισοζύγιο στα βασικά μέταλλα και στους πολύτιμους λίθους.

Αξιοσημείωτο είναι το γεγονός ότι το Βέλγιο παρουσίασε θετικό εμπορικό ισοζύγιο με τις **ΗΠΑ** κατά 7 δις ευρώ. Επίσης είναι ενδιαφέρον ότι το Βέλγιο εξαγει χημικά προϊόντα αξίας 14,7 δις ευρώ στις ΗΠΑ ενώ εισάγει μόνο 7,2 δις ευρώ. Τέλος οι εξαγωγές πολύτιμων λίθων ξεπερνούν το 1 δις ευρώ.

Η **Κίνα** αποκτά όλο και μεγαλύτερη σημασία για το Βέλγιο. Το 2020 για πρώτη χρονιά έγινε 8^{ος} σημαντικότερος προμηθευτής του Βελγίου αμέσως μετά τις γειτονικές ευρωπαϊκές χώρες. Το 2021 παρέμεινε σε αυτή την θέση. Να σημειώσουμε ότι η Alibaba από το 2019 επέλεξε το αεροδρόμιο της Λιέγης για την μεταφορά των εμπορευμάτων της στην περιοχή αυξάνοντας σημαντικά την εμπορευματική κίνηση με το Βέλγιο και καθιστώντας το αεροδρόμιο ένα σημαντικό εμπορευματικό κέντρο.

Η **Ιαπωνία** βρίσκεται στους κυριότερους προμηθευτές του Βελγίου λόγω της εισαγωγής οχημάτων που αφορούν τα 5,5 δις από τα συνολικά 7,5 δις που εισάγει το Βέλγιο.

Στην **Ιταλία** το κυριότερο εξαγωγίμο αλλά και εισαγόμενο προϊόν είναι τα χημικά.

Το **Λουξεμβούργο** βρίσκεται στην λίστα των 10 κυριότερων εξαγωγικών προορισμών για το Βέλγιο με περίπου 6 δις ευρώ εξαγωγές με μεγάλο αριθμό προϊόντων και αφορούν κυρίως διαμετακόμιση.

Η **Πολωνία** επίσης έχει γίνει σημαντικός εμπορικός εταίρος τα τελευταία χρόνια με εξαγωγές από πλευράς Βελγίου πάνω από 1 δις ευρώ σε οχήματα και χημικά ενώ εισάγει από την Πολωνία μηχανήματα αξίας 1,3 δις ευρώ.

Επίσης η **Σουηδία** παρόλο που δεν βρίσκεται στην πρώτη δεκάδα των εμπορικών εταίρων του Βελγίου οι εμπορικές σχέσεις είναι της τάξης των 5-6 δις ευρώ εισαγωγές και εξαγωγές επίσης.

Επίσης το διμερές εμπόριο με την **Τουρκία** οι εμπορικές σχέσεις αν και δεν ήταν ποτέ σημαντικές δείχνουν μια άνοδο με 4,5 δις ευρώ εξαγωγές και 3 δις εισαγωγές χωρίς κάποια κατηγορία να ξεπερνά το 1 δις ευρώ.

Το εμπορικό ισοζύγιο μεταξύ Βελγίου και **Ρωσίας** είναι παραδοσιακά ελλειμματική εις βάρος του Βελγίου. Το 2021, η Ρωσία ήταν ο 17ος πελάτης του Βελγίου. Οι εξαγωγές από το Βέλγιο προς τη Ρωσία ανήλθαν σε 3,28 δις το 2021 ενώ ως προμηθευτής η Ρωσία κατείχε τη 12η θέση το 2021, με 6,33 δις ευρώ. Το 2021, τα χημικά προϊόντα, αντιπροσώπευαν 1,4 δις των συνολικών πωλήσεων Βελγίου προς τη Ρωσία, αλλά προϊόντα φάρμακα, μηχανήματα και πλαστικά. Τα εισαγόμενα προϊόντα καύσιμα 2,5 δις, δηλαδή 40% του συνόλου, επίσης αγορές πολύτιμων λίθων και μετάλλων από τη Ρωσία ποσό 1,8 δις. ευρώ και 1,2 δις μέταλλα.

Δύο χιλιάδες εκατόν πενήντα έξι βελγικές εταιρείες επηρεάζονται άμεσα ή έμμεσα από τις κυρώσεις που επιβλήθηκαν στη Ρωσία. Υπάρχουν 1.621 βελγικές εταιρείες με έμμεσους δεσμούς στη Ρωσία, σε σύγκριση με 470 στην Ουκρανία

Να σημειώσουμε ότι το 2021 η **Ουκρανία** ήταν ο 53^{ος} πελάτης των Βελγικών εξαγωγών με 605,3 εκατ. ευρώ και 49^{ος} προμηθευτής του Βελγίου με 519.9 εκατ. ευρώ.

Συνοψίζοντας το εξωτερικό εμπόριο του Βελγίου το 2021 οι βελγικές επιχειρήσεις έχουν εξαγωγικό προσανατολισμό με παγιωμένα μερίδια στις αγορές του εξωτερικού τα οποία φαίνεται ότι ενισχύουν συνεχώς. Οι επιχειρήσεις εκμεταλλεύονται τη θέση της χώρας σε συνδυασμό με τις παγκοσμίου κλάσης υποδομές, τη σταθερή παραγωγική βάση με αποτέλεσμα να κατατάσσουν το Βέλγιο σε μία από τις χώρες με την μεγαλύτερη έκθεση στην διεθνή οικονομία.

1.2.2 Επενδύσεις

Πίνακας 7: Επενδύσεις από και προς το Βέλγιο (εκατ.ευρώ)

	2017	2018	2019	2020	2021
ΞΑΕ (συνολικά κεφάλαια – απόθεμα τέλος έτους αναφοράς)	488.622	492.159	513.745	518.238	533.857
Άμεσες επενδύσεις στο εξωτερικό (συνολικά κεφάλαια – απόθεμα τέλος έτους αναφοράς)	603.408	517.313	602.131	552.246	611.363

Πηγή: Banque Nationale de Belgique, Institut des Comptes Nationaux

Οι Ηνωμένες Πολιτείες για ένα ακόμη έτος ο μεγαλύτερος επενδυτής στο Βέλγιο, επίσης η Γαλλία και η Ολλανδία. Ο αριθμός των βρετανικών επενδυτικών σχεδίων αυξήθηκε τη διετία 2019-20, γεγονός που αποδίδεται εν μέρει στο Brexit και την διάθεση κάποιων εταιρειών να μεταφέρουν δραστηριότητες από το Ηνωμένο Βασίλειο στην ηπειρωτική Ευρώπη.

1.3 Στοιχεία της οικονομίας των Περιφερειών του Βελγίου

Το Βέλγιο έχει έκταση 30.528 τετρ. χλμ. από τα οποία 13.521 τετρ. χλμ. ανήκουν στην περιοχή της Φλάνδρας, 16.845 τετρ. χλμ. στην περιοχή της Βαλλονίας και 162 τετρ. χλμ. στην περιοχή των Βρυξελλών. Με πληθυσμιακή πυκνότητα 370,3 κατοίκους ανά τετραγωνικό χιλιόμετρο (στοιχεία 2014) είναι, μία από τις πλέον πυκνοκατοικημένες χώρες της Ε.Ε. Η πρωτεύουσα Βρυξέλλες έχει πληθυσμό 1,2 εκατ. κατοίκους, ενώ άλλες σημαντικές πόλεις είναι η Αμβέρσα (περίπου 1 εκατ. κατοίκους), η Λιέγη και η Γάνδη.

Διοικητικά διαιρείται σε τρεις γεωγραφικές και διοικητικές περιοχές: τη περιοχή της Φλάνδρας, τη Βαλλονία και τις Βρυξέλλες, οι οποίες υποδιαιρούνται σε δέκα συνολικά επαρχίες που συγκεντρώνουν 589 κοινότητες: 262 η Βαλλονία, 308 η Φλάνδρα και 19 οι Βρυξέλλες 2 .

Ο Πληθυσμός του Βελγίου είναι 11.258.434 κάτοικοι (στοιχεία 2015) και κατανέμεται στις τρεις περιοχές ως εξής:

- Περιοχή της Φλάνδρας (6,46 εκατ. κάτοικοι),
- Περιοχή της Βαλλονίας (3,6 εκατ. κάτοικοι), και
- Περιοχή των Βρυξελλών (1,2 εκατ. κάτοικοι).

Οι τρεις περιοχές εκτός από διοικητικές περιφέρειες αποτελούν και τρεις γλωσσικές κοινότητες: τη γαλλόφωνη, τη φλαμανδόφωνη, και μικρό αριθμό από γερμανόφωνους στα σύνορα με την Γερμανία. Βέβαια οι διαφορές εντός της χώρας απεικονίζονται στο διαφορετικό κατά κεφαλήν εισόδημα των τριών διαφορετικών περιοχών. Η περιοχή της Βαλλονίας (κατά κεφαλήν εισόδημα στο Βέλγιο € 37.369) είχε κατά κεφαλήν εισόδημα 27.220 ευρώ, αρκετά χαμηλότερο από το μέσο εισόδημα, η περιοχή των Βρυξελλών 63.790 πολύ υψηλότερα από το κατά κεφαλήν της χώρας και η περιοχή της Φλάνδρας 38.288 ευρώ.

Η υποδομή μεταφορών και επικοινωνίας είναι ιδιαίτερα ανεπτυγμένη σε ολόκληρη τη χώρα όσον αφορά στους μεγάλους δρόμους, τους σιδηροδρόμους, τις πλωτές οδούς, τα διεθνή αεροδρόμια (Βρυξέλλες, Λιέγη, Charleroi, Ostend, Αμβέρσα και Courtrai) και θαλάσσιους λιμένες (Αμβέρσα, Zeebrugge, Γάνδη και Οστάνδη). Το Βέλγιο διαθέτει ένα από τα πλέον ανεπτυγμένα τηλεπικοινωνιακά δίκτυα "ευρείας ζώνης" στην Ευρώπη.

1.4 Οικονομικές προβλέψεις

Δύο φορές το χρόνο, η Κεντρική Τράπεζα του Βελγίου (NBB) δημοσιεύει οικονομικές προβλέψεις για το Βέλγιο. Η οικονομική δραστηριότητα στην οικονομία του Βελγίου επιβραδύνθηκε απότομα και δεν αναμένεται να αναπτυχθεί καθόλου βραχυπρόθεσμα λόγω προβλημάτων εφοδιασμού, αύξησης των τιμών (ενέργειας) και επιδείνωσης της κατάστασης της δημόσιας υγείας.

Προβλέψεις της Κεντρικής Τράπεζας του Βελγίου (NBB) 2020-2024

	2020	2021 (Π)	2022 (Π)	2023 (Π)	2024 (Π)
ΑΕΠ	-5,7	6,1	2,6	2,4	1,6
ΑΝΕΡΓΙΑ	5,6	6,3	6,1	5,9	5,7
ΠΛΗΘΩΡΙΣΜΟΣ	0,4	3,2	4,9	1,2	1,2
ΙΣΟΖΥΓΙΟ	-9,1	-6,3	-4,2	-4	-4,2
ΔΗΜΟΣΙΟ	112,8	108,9	107,4	108,9	111,9

Συνολικά, η οικονομική δραστηριότητα το 2022 προβλέπεται να αυξηθεί κατά 2,6% περίπου σε ετήσια βάση, μετά τη σταθερή ανάπτυξη του περίπου 6% το 2021. Ο ρυθμός ανάπτυξης αναμένεται να ομαλοποιηθεί περαιτέρω τα επόμενα χρόνια, σε 2,4% το 2023 και 1,6% το 2024. Το ποσοστό ανεργίας θα πρέπει να μειώνεται σταθερά στο 5,7% το 2024. Ο πληθωρισμός βρίσκεται σε υψηλά επίπεδα υπό την επίδραση του αυξανόμενου ενεργειακού κόστους και των δευτερογενών επιπτώσεων, αλλά θα πρέπει να φτάσει στο ανώτατο όριο το 2022 (4,9%) πριν υποχωρήσει απότομα. Δεν αναμένεται να συμβεί μακροχρόνιο σπιράλ μισθού-τιμής. Το δημοσιονομικό έλλειμμα εκτιμάται στο 6,3% του ΑΕΠ για το 2021 και παραμένει πάνω από το 4% του ΑΕΠ στο τέλος του ορίζοντα προβολής. Το δημόσιο χρέος βρίσκεται σε ανοδική πορεία.

Στο Βέλγιο, η οικονομική δραστηριότητα αυξήθηκε κατά 0,5% το τέταρτο τρίμηνο, δηλαδή κάπως υψηλότερη από την ανάπτυξη της ζώνης του ευρώ. Η ανάπτυξη δεν αναμένεται ακόμη να αποδυναμωθεί το πρώτο τρίμηνο του 2022, σύμφωνα με το τελευταίο Business Cycle Monitor, καθώς ο αντίκτυπος του πολέμου στην Ουκρανία θα βαρύνει μόνο στο τέλος του τριμήνου, ενώ η ανάπτυξη στην αρχή του έτους εξακολουθούσε να ωθείται από τη βελτιωμένη κατάσταση της υγείας και τις αλυσίδες εφοδιασμού. Σε ετήσιους όρους, οι συμμετέχοντες στο BPN αναμένουν ότι η αύξηση του πραγματικού ΑΕΠ στο Βέλγιο θα φτάσει το 2,7% φέτος και λίγο περισσότερο από 2% τα επόμενα χρόνια.

Η βελγική αγορά εργασίας συνεχίζει να αναπτύσσεται σταθερά. Το τέταρτο τρίμηνο του 2021, η εγχώρια απασχόληση αυξήθηκε κατά 0,4 % σε τριμηνιαία βάση, προσθέτοντας άλλα 21.500 άτομα στην αγορά εργασίας. Το ποσοστό ανεργίας είχε μειωθεί στο 5,7% μέχρι το τέλος του έτους, το οποίο είναι αρκετά παρόμοιο με τα χαμηλά που είχαν επιτευχθεί λίγο πριν από το ξέσπασμα της κρίσης του κορωνοϊού. Ο πληθωρισμός έχει εκπλήξει ανοδικά τους τελευταίους μήνες, έφτασε σε θεαματικό επίπεδο 9,5 % τον Φεβρουάριο. Η άνοδος του πληθωρισμού προέρχεται κυρίως από την άνοδο των τιμών της ενέργειας, παρόλο που ο πυρήνας πληθωρισμός είναι επίσης σε άνοδο. Σύμφωνα με τη συναινετική πρόβλεψη, ο πληθωρισμός στο Βέλγιο θα πρέπει να είναι 6,7 % για το έτος 2022, 2 % το 2023 και 1,7 % το 2024. Το δημοσιονομικό έλλειμμα μειώθηκε κάπως από την κορύφωσή του το 2020 και έφτασε στο 6% του ΑΕΠ το 2021.

Από την άλλη πλευρά, άλλες έκτακτες δαπάνες (π.χ. για την αντιμετώπιση της εισροής Ουκρανών προσφύγων) είναι πιθανό να

επιβαρύνουν τον προϋπολογισμό. Σύμφωνα με τη συναινετική πρόβλεψη, το έλλειμμα του προϋπολογισμού του Βελγίου αναμένεται να ανέλθει στο 4,7% του ΑΕΠ το 2022, στο 4,1% το 2023 και στο 3,8% το 2024. Οι συμμετέχοντες στο BPN αναμένουν ότι το βελγικό δημόσιο χρέος θα μειωθεί ελάχιστα τα επόμενα χρόνια, από περίπου 108% του Το ΑΕΠ το 2021 σε λίγο κάτω από το 106% το 2024.

1.5 Οικονομικές σχέσεις του Βελγίου

Το Βέλγιο εκτός από ιδρυτικό μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μετέχει σε πληθώρα διεθνών οργανισμών. Οι σημαντικότεροι από αυτούς είναι το NATO ο Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου (ΠΟΕ), ΟΟΣΑ, Paris Club, Σύμβαση Schengen, ΟΗΕ, κλπ. Πλήρη βάση δεδομένων διεθνών συμφωνιών που έχει υπογράψει το Βέλγιο από το έτος 1987 μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να εντοπίσουν στην σχετική ιστοσελίδα του ομοσπονδιακού Υπουργείου Εξωτερικών, στην διεύθυνση [http://diplomatie.belgium.be/fr/traites/base de donnees traites](http://diplomatie.belgium.be/fr/traites/base%20de%20donnees%20traites)

2 Οικονομικές σχέσεις Ελλάδας – Βελγίου

2.1 Διμερές εμπόριο

Οι ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο σημείωσαν αύξηση κατά 20,4% μετά από μία πτώση το 2020 ενώ επανήλθαν στα επίπεδα του 2019. Το Βέλγιο παραμένει ο 19^{ος} εξαγωγικός προορισμός για τα ελληνικά προϊόντα ενώ απορροφά το 1,2% των ελληνικών εξαγωγών το 2021 σε σχέση με το 1,3% το 2020. Οι εισαγωγές από το Βέλγιο σημείωσαν επίσης σημαντική άνοδο της τάξης του 27% με σημαντική άνοδο σε κάποιες κατηγορίες προϊόντων. Το Βέλγιο παραμένει 9^{ος} προμηθευτής της Ελλάδας καλύπτοντας το 3,2% των ελληνικών εισαγωγών.

Οι ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο την τελευταία πενταετία αυξήθηκαν με εξαίρεση το 2020 όπου λόγω της πανδημίας επλήγησαν γενικότερα οι εμπορικές συναλλαγές. Ο όγκος εμπορίου των δύο χωρών το 2021 έφτασε τα 2,5 δις περίπου από λίγο πάνω από 2 δις το 2017.

2.1.1.1 Εμπόριο αγαθών

Πίνακας 8: Εμπορικό ισοζύγιο Ελλάδας –Βελγίου (εκατ. ευρώ)

	2017	2018	2019	2020	2021
Εξαγωγές αγαθών (αξία)	391,5	419	479,6	385,1	463,9
Εισαγωγές αγαθών (αξία)	1.720	1704,8	1669,7	1588,3	2021,8
Εμπορικό ισοζύγιο (αξία)	-1.328	-1.284,9	-1190,1	-1203,2	-1557,9

Πηγές: ΕΛΣΤΑΤ

Ανάλογα με το έτος παρουσιάζονται κάποιες διακυμάνσεις. Τα καπνά και προϊόντα καπνού, τα εμπιστευτικά προϊόντα, οι πλαστικές ύλες, ο ηλεκτρολογικός εξοπλισμός, τα παρασκευάσματα φρούτων και λαχανικών αποτελούν σημαντικές κατηγορίες εξαγωγίμων προϊόντων. Παράλληλα τα προϊόντα καπνού ενώ συνεχίζουν να αποτελούν σημαντική κατηγορία προϊόντων για τις ελληνικές εξαγωγές δείχνουν πτωτική τάση τα τελευταία χρόνια.

**Πίνακας 9 : Ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο – μεγάλες κατηγορίες
(χιλ. ευρώ)**

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

CN2		2020		2021		Μεταβολή
		Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	%
24	Καπνά & προϊόντα καπνού	49.535	12.7	42.283	9	-14,2
39	Πλαστικές ύλες	34.198	8.8	39.011	8.4	14,7
85	Ηλεκτρολογικός εξοπλισμός	19.056	4.9	35.761	7.5	84,2
20	Παρ/τα φρούτων & λαχανικών	37.056	9.6	34.223	7.3	-8,8
61	Πλεκτά ενδύματα	24.027	6.2	27.938	5.8	12,5
76	Αργίλιο και τεχνουργήματα	21.823	5.4	25.755	5.3	19
4	Γαλακτοκομικά προϊόντα	14.824	3.6	24.145	5.1	71,4
30	Φαρμακευτικά	17.037	4.4	22.960	4.7	29,4
74	Χαλκός & τεχνουργήματα	14.210	3.6	21.477	4.5	50
99	Εμπιστευτικά	31.991	8	21.010	4.5	-32
27	Ορυκτά καύσιμα	12.997	3.1	19.020	4.1	58,3

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Πίνακας 8: Ελληνικές εξαγωγές στο Βέλγιο 2021 – 10 κυριότερα προϊόντα (τετραψήφια κατάταξη)

CN4	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ	ΑΞΙΑ (χιλ. ευρώ)
2401'	Καπνά ακατέργαστα ή που δεν έχουν βιομηχανοποιηθεί. Απορρίμματα καπνού	41.606
7411'	Σωλήνες από χαλκό	21.196
3004'	Φάρμακα (εκτός από τα προϊόντα των κλάσεων 3002, 3005 ή 3006)	22.147
99SS'	Λοιπά προϊόντα	21.010
3924'	Πιατικά, άλλα είδη νοικοκυριού ή οικιακής οικονομίας, είδη υγιεινής και καλλωπισμού, από πλαστικές ύλες	18.022
2710'	Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά (εκτός από ακατέργαστα λάδια).	17.318
0406'	Τυριά και πηγμένο γάλα για τυρί	16.413
2005'	Λαχανικά παρασκευασμένα ή διατηρημένα χωρίς ξίδι, μη κατεψυγμένα	16.384
7213'	Χοντρόσυρμα από σίδηρο ή από όχι σε κράμα χάλυβα, ακανόνιστα περιελιγμένο	14.677
7604'	Ράβδοι και είδη με καθορισμένη μορφή, από αργίλιο, π.δ.κ.α.	12.590

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Στον επόμενο πίνακα παρατίθεται στοιχεία για τις μεγάλες κατηγορίες προϊόντων που εισάγονται στην Ελλάδα σύμφωνα με τα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για τα δύο προηγούμενα έτη. Βασικές κατηγορίες αποτελούν τα προϊόντα χημικών βιομηχανιών και μηχανήματα.

Πίνακας 11 : Ελληνικές εισαγωγές από το Βέλγιο – οι 10 μεγαλύτερες κατηγορίες (χιλ. ευρώ)

		2020		2021		Μεταβολή
		Αξία	% στο σύνολο	Αξία	% στο σύνολο	%
30	Φαρμακευτικά	404.349	25,4	428.241	21,1	5,9
84	Μηχανολογικός εξοπλισμός	151.711	9,5	193.848	9,5	27,8
39	Πλαστικές ύλες	139.973	8,7	163.274	8	17,2
90	Όργανα και συσκευές οπτικών	96.663	6	104.729	5,1	8,3
87	Οχήματα	84.176	5,2	118.969	5,8	40,4
64	Υποδήματα	82.765	5,1	99.529	4,8	20,7
29	Ανόργανα χημικά προϊόντα	38.375	2,3	84.324	4,1	121
27	Ορυκτά καύσιμα	25.075	1,5	77.016	3,8	208
38	Διάφορα προϊόντα χημικών βιομηχανιών	53.596	3,3	60.624	2,9	13,2
61	Πλεκτά ενδύματα	46.208	2,8	58.664	2,8	26

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Με βάση τα στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής τα κυριότερα προϊόντα που εισάγει η Ελλάδα από το Βέλγιο αφορούν φάρμακα και ιατρικό εξοπλισμό και στην συνέχεια οχήματα και μέρη οχημάτων. Μία σημαντική κατηγορία επίσης είναι τα υποδήματα καθώς και συσκευές τεχνητού κλίματος.

Πίνακας 12: Ελληνικές εισαγωγές από το Βέλγιο – κυριότερα προϊόντα

CN4	ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΠΡΟΙΟΝΤΩΝ	ΑΞΙΑ (χιλ. ευρώ)
3004'	Φάρμακα (εκτός από τα προϊόντα των κλάσεων 3002, 3005 ή 3006) που αποτελούνται από προϊόντα αναμειγμένα ή μη αναμειγμένα, παρασκευασμένα για θεραπευτικούς ή προφυλακτικούς σκοπούς,	219.585
3002'	Αίμα ανθρώπου. Αίμα ζώων παρασκευασμένο για θεραπευτικές, προφυλακτικές ή διαγνωστικές χρήσεις.	198.660
2710'	Λάδια από πετρέλαιο ή από ασφαλτούχα ορυκτά (εκτός από ακατέργαστα λάδια).	76.814
9018'	Όργανα και συσκευές για ιατρική, χειρουργική, οδοντιατρική ή κτηνιατρική χρήση, ό. συμπ. οι σπινθηρογράφοι και άλλες συσκευές ηλεκτροθεραπείας	66.714
3901'	Πολυμερή του αιθυλενίου σε αρχικές μορφές	59.471
6404'	Υποδήματα που έχουν τα εξωτερικά πέλματα από καουτσούκ, πλαστική ύλη ή δέρμα φυσικό ή ανασχηματισμένο και το άνω μέρος από υφαντικές ύλες (εκτός των υποδημάτων που έχουν το χαρακτήρα παιχνιδιών)	45.435
8708'	Μέρη και εξαρτήματα για ελκυστήρες, αστικά λεωφορεία, επιβατικά αυτοκίνητα, αυτοκίνητα φορτηγά οχήματα και αυτοκίνητα οχήματα ειδικών χρήσεων των κλάσεων 8701 έως 8705	49.854
8703'	Επιβατικά αυτοκίνητα και άλλα αυτοκίνητα οχήματα κατασκευασμένα κυρίως για τη μεταφορά προσώπων (εκτός από τα αστικά λεωφορεία της κλάσης 8702),	48.084
3808'	Εντομοκτόνα, ποντικοφάρμακα, μυκητοκτόνα, ζιζανιοκτόνα, ανασχετικά της βλάστησης και ρυθμιστικά της ανάπτυξης των φυτών, απολυμαντικά και παρόμοια προϊόντα	31.926
4011'	Επίσωτρα με πιεσμένο αέρα, καινούργια, από καουτσούκ	34.496

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ

Στον προηγούμενο πίνακα περιλαμβάνονται τα 10 κυριότερα προϊόντα που εισάγονται από το Βέλγιο με βάση τον τετραψήφιο κωδικό και στοιχεία της Ελληνικής Στατιστικής Υπηρεσίας.

2.1.2 Εμπόριο υπηρεσιών

Το σταθερά ανερχόμενο τουριστικό ρεύμα από το Βέλγιο στην Ελλάδα σε συνδυασμό με άλλους παράγοντες όπως ομογένεια μπορούν να συνδράμουν στην περαιτέρω ανάπτυξη των διμερών οικονομικών και εμπορικών σχέσεων. Σύμφωνα με τα παρακάτω στοιχεία ο αριθμός των αφίξεων από το 2015 έως και το 2019 αυξήθηκε κατά περίπου 100.000 γεγονός που καθιστά την Ελλάδα ένα δημοφιλή τουριστικό προορισμό για τους βέλγους.

Πίνακας 13: Τουριστικές αφίξεις και εισπράξεις στην Ελλάδα από το Βέλγιο (χιλ.)

	2017	2018	2019	2020	2021
Αφίξεις από το Βέλγιο στην Ελλάδα	395,9	520,8	583,1	136,1	359,1
Μεταβολή	10,1%	31,5%	11,9%	-76,6%	+164%
Εισπράξεις από Βέλγιο	341.400	399.400	453.300	92.300	292.400

Πηγή: Τράπεζα Ελλάδος

Η πανδημία είχε δραματική επίπτωση στον τουρισμό και κατά την συνέπεια στις εισπράξεις από τον τουρισμό. Το 2021 η κατάσταση ήταν σχετικά καλύτερη αλλά δεν ανέκαμψε πλήρως.

2.1.3 Επενδύσεις της Ελλάδας στο Βέλγιο.

Η παρουσία των ελληνικών επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στην βελγική αγορά είναι κυρίως στους τομείς της πληροφορικής και ανάπτυξης λογισμικού, τηλεπικοινωνιών, συμβουλευτικών υπηρεσιών προς επιχειρήσεις, κτηματομεσιτικών υπηρεσιών, εμπορίου πετρελαιοειδών / εφοδιασμού πλοίων, μεταλλουργίας (holding company), καθώς και εμπορίου άλλων προϊόντων.

Πίνακας 14: Επενδύσεις της Ελλάδας στο Βέλγιο

	2016	2017	2018	2019	2020
Ροές (εκατ. ευρώ)	-1	0	0	3	0

Πηγή: Τράπεζα Ελλάδος

Σημαντική παρουσία στο Βέλγιο έχει η Intrasoft International S.A. στον τομέα παροχής υπηρεσιών πληροφορικής. Η εταιρεία Intrasoft International (με έδρα το Λουξεμβούργο και γραφείο στις Βρυξέλλες) απασχολεί περισσότερα από 150 άτομα και είναι από τους βασικούς πάροχους υπηρεσιών πληροφορικής δημοσίων υπηρεσιών του Βελγίου, του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, της μεγαλύτερης εταιρείας τηλεπικοινωνιών του Βελγίου (Proximus), της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και άλλων κοινοτικών υπηρεσιών και οργάνων. Στον ίδιο κλάδο απασχολούνται εξάλλου και άλλες ελληνικές εταιρείες, σε διάφορα έργα και παροχή υπηρεσιών προς ευρωπαϊκούς αλλά και βελγικούς φορείς.

Σημαντικό γεγονός υπήρξε η μεταφορά της έδρας του μεγάλου ελληνικού μεταλλουργικού ομίλου Βιοχάλκο στο Βέλγιο και η είσοδος της μετοχής του στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών. Η είσοδος της Βιοχάλκο στο Χρηματιστήριο Βρυξελλών πραγματοποιήθηκε στις 22 Νοεμβρίου 2013. Έτσι τον Νοέμβριο του 2013, έλαβαν χώρα δύο εταιρικές συγχωνεύσεις, η πρώτη μεταξύ των βελγικών επιχειρήσεων Cofidim (όμιλος συμμετοχών που κατείχε το 13,3% του μετοχικού κεφαλαίου της Βιοχάλκο) και Viohalco S.A. (θυγατρική εταιρεία συμμετοχών του ομίλου Βιοχάλκο στο Βέλγιο). Τον Δεκέμβριο 2016, οι εταιρείες Σωληνουργία Κορίνθου Συμμετοχών και Ελληνικά Καλώδια Συμμετοχών απορροφήθηκαν από την εταιρεία Cenergy Holdings με έδρα το Βέλγιο. Οι παραγωγικές εγκαταστάσεις των δύο εταιρειών, όπως ανακοίνωσε στον τύπο η εταιρεία, θα παραμείνουν στην Ελλάδα. Οι εταιρείες που είναι εισηγμένες στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών είναι κυρίως εξαγωγικές με το μεγαλύτερο μέρος των εσόδων τους να προέρχονται από το εξωτερικό. Σύμφωνα με τον Όμιλο, οι δύο εταιρείες θα παραμείνουν εισηγμένες στο ΧΑΑ. Η δημιουργία του νέου εταιρικού σχήματος έχει ως στόχο την ευνοϊκότερη χρηματοδότηση της εταιρείας αλλά και την διεκδίκηση έργων παγκοσμίως στον τομέα της ενέργειας.

Τον Οκτώβριο του 2017 η εταιρεία Ελληνικά Καλώδια Α.Ε. υπέγραψε σύμβαση με τον όμιλο DEME για την προμήθεια συστημάτων υποβρυχίων καλωδίων στο Βέλγιο. Η Ελληνικά Καλώδια Α.Ε. υπέγραψε σύμβαση αξίας 70 εκ. ευρώ με την Dredging International NV, μέλος του Ομίλου DEME, για την προμήθεια συστημάτων υποβρυχίων καλωδίων υψηλής τάσης, που θα χρησιμοποιηθούν για τη σταδιακή διασύνδεση αιολικών πάρκων στο βέλγικο

τμήμα της Βόρειας Θάλασσας, με το χερσαίο δίκτυο υψηλής τάσης στην περιοχή Zeebrugge του Βελγίου, για το έργο Modular Offshore Grid ("MOG") της βελγικής εταιρίας Elia στη Βόρεια Θάλασσα. Τα υποβρύχια καλώδια θα κατασκευαστούν στο εργοστάσιο της θυγατρικής της Ελληνικά Καλώδια Α.Ε., Fulgor στην Κόρινθο. Ο βελγικός όμιλος εταιριών DEME, που δραστηριοποιείται στον κλάδο περιβαλλοντικής και θαλάσσιας μηχανικής και εκσκαφής βυθού κατέχει ηγετική θέση σε διεθνές επίπεδο στην εκτέλεση σύνθετων ναυπηγικών έργων. Στον όμιλο εταιριών DEME εργάζονται 4.600 άτομα παγκοσμίως και το 2016 πραγματοποίησε κύκλο εργασιών 1.97 δισ. Ευρώ. Επίσης τον Νοέμβριο του 2018 η Seamade NV ανέθεσε την προμήθεια και την εγκατάσταση υποβρυχίων καλωδίων για τη διασύνδεση του αιολικού πάρκου Seamade, με το δίκτυο του Βελγίου στην κοινοπραξία Tideway – Ελληνικά Καλώδια. Η σύμβαση αξίας 44 εκατ. ευρώ αφορά τον σχεδιασμό και παραγωγή περίπου 30 χιλιομέτρων καλωδίων 220 kV και για τα δύο αιολικά πάρκα, την υποβρύχια εγκατάσταση τους και τη διασύνδεση των αιολικών πάρκων με το δίκτυο του Βελγίου.

Παράλληλα πρόσφατα η τσιμεντοβιομηχανία TITAN μετέφερε την έδρα της στο Βέλγιο, ολοκληρώνοντας την διαδικασία το 2109.

Επισημαίνουμε ότι μία εκ των μεγαλύτερων βιομηχανιών σοκολάτας του Βελγίου με πολύ μεγάλη διεθνή παρουσία, η Leonidas, είναι ιδιοκτησίας ελλήνων ομογενών του Βελγίου.

Τα τελευταία χρόνια δραστηριοποιούνται στην βελγική αγορά στον κλάδο του λιανεμπορίου, ορισμένες επιχειρήσεις όπως για παράδειγμα η εταιρεία φυσικών καλλυντικών Korres η οποία διαθέτει κατάστημα σε κεντρικό σημείο των Βρυξελλών, αλλά παράλληλα έχει επιτύχει διανομή των προϊόντων του σε μεγάλο αριθμό φαρμακείων.

Η στρωματοποιία και εταιρεία ειδών επίπλωσης και σπιτιού COCO-MAT διαθέτει κατάστημα στην Αμβέρσα.

Η ελληνική βιομηχανία ειδών επίπλωσης γραφείων Δρομέας, εγκαινίασε στα τέλη του 2015 μεγάλο κατάστημα σε προάστιο των Βρυξελλών. Η Δρομέας είναι μεγάλος προμηθευτής επίπλων της Έυρ. Επιτροπής και άλλων ευρωπαϊκών οργάνων. Το τελευταίο διάστημα δραστηριοποιείται και στην βελγική αγορά.

Η εταιρεία ERGON διαθέτει κατάστημα λιανεμπορικής διάθεσης τροφίμων, το οποίο συνδυάζει την παροχή υπηρεσιών εστίασης με την πώληση υψηλής ποιότητας ελληνικών γαστρονομικών προϊόντων.

Η Doctoranytime Βελγίου (Doctoranytime.be) είναι δημιούργημα της αντίστοιχης ελληνικής startup η οποία αφορά σε online κρατήσεις για ραντεβού με ιατρούς. Η προσαρμογή της ελληνικής πλατφόρμας στην ιατρική αγορά του Βελγίου έγινε το 2016 με την άντληση χρηματοδότησης ενός εκατομμυρίου ευρώ και μέσα στους πρώτους μήνες της λειτουργίας της, έχει ήδη επιτύχει σημαντική επισκεψιμότητα μέσω ενός δικτύου 1.000 εγγεγραμμένων ιατρών.

Βασικοί χρηματοδότες και μέτοχοι είναι οι Απόστολος Αποστολάκης και Ελευθερία Ζούρου με συνιδρυτή και Γενικό Διευθυντή του Βελγικού τμήματος τον Sylvain Niset. Οι δυο εταιρείες έχουν 40 άτομα προσωπικό με κέντρο ανάπτυξης και ερευνών (R&D) την Ελλάδα.

Η εταιρεία VIVA και ειδικότερα η εταιρεία VivaWallet άνοιξε γραφείο στις Βρυξέλλες ξεκινώντας την δραστηριότητα της από το 2016. Η Viva Wallet αποτελεί αδειοδοτημένο Ίδρυμα Έκδοσης Ηλεκτρονικού Χρήματος για όλες τις εντός χώρες της Ευρωπαϊκής Ζώνης Πληρωμών (EOX-31) ενώ παράλληλα είναι Principal Member της Mastercard & της Visa καθώς και συνεργάτης της Alipay για την Ευρώπη.

Επίσης η εταιρεία Veridos Ματσούκης Α.Ε. έως το 2019 είχε σύμβαση με το Ινστιτούτο Οδικών και Εμπορευματικών Μεταφορών του Βελγίου (L'Institut Transport routier & Logistique Belgique) για την παράδοση ταχογράφων υψηλής ποιότητας, που χρησιμοποιεί το υπουργείο Μεταφορών του Βελγίου. Σύμφωνα με την εταιρεία, παραδίδονται σε ετήσια βάση 25.000 ταχογράφοι στο Βέλγιο, ενώ η εταιρεία τροφοδοτεί με διαβατήρια, ταυτότητες, άδειες οδήγησης κλπ. πολλές χώρες.

Η πλειονότητα των ελληνόκτητων εισαγωγικών επιχειρήσεων στο Βέλγιο είναι σχετικά μικρού μεγέθους, με δραστηριότητες στο χώρο των εισαγωγών και του εμπορίου τροφίμων και ποτών όπου στην πλειοψηφία τους εφοδιάζουν ελληνικά εστιατόρια. Η ελληνική ομογένεια του Βελγίου σε κάποιο βαθμό ασχολείται με εισαγωγή ελληνικών τροφίμων τα οποία κυρίως προορίζονται/προωθούνται σε καταστήματα εστίασης. Υπάρχει μεγάλος αριθμός ελληνικών εστιατορίων σε όλο το Βέλγιο ενώ μερικά από αυτά ειδικεύονται σε υψηλού επιπέδου γαστρονομία και έχουν διακριθεί.

Τα τελευταία χρόνια η προσπάθεια των ελληνικών επιχειρήσεων δείχνει να αποδίδει καθώς και όλο και περισσότερο τα ελληνικά προϊόντα βρίσκονται στα ράφια μεγάλων καταστημάτων λιανικής καθώς επίσης δείχνουν να κερδίζουν χώρο και τα ελληνικά βιολογικά προϊόντα, κυρίως ελαιόλαδο, αλλά και άλλα, κυρίως σε εξειδικευμένα καταστήματα αλλά και τμήματα πώλησης βιολογικών προϊόντων στα supermarket.

Υπάρχει επίσης αξιόλογος αριθμός Ελλήνων και Ελληνών ομογενών οι οποίοι κατέχουν σημαντικές θέσεις ως στελέχη ευρωπαϊκών υπηρεσιών ή διεθνών οργανισμών. Σημειώνουμε ότι στο Βέλγιο δραστηριοποιούνται δύο επιχειρηματικοί σύνδεσμοι ελληνικού ενδιαφέροντος, το Βέλγο-Ελληνικό Εμπορικό Επιμελητήριο και η Bucephalos Business Association.

2.1.4 Επενδύσεις του Βελγίου στην Ελλάδα

Η επενδυτική παρουσία του Βελγίου στην Ελλάδα είναι σχετικά περιορισμένη. Η πλειονότητα των βελγικών εταιρειών που δραστηριοποιούνται στη χώρα μας αφορά κυρίως στον τομέα φαρμακευτικών και χημικών προϊόντων.

Πίνακας 15: Επενδύσεις του Βελγίου στην Ελλάδα

(ποσά σε εκ.)	2017	2018	2019	2020	2021
Ροές	33	138	34	-56	59
ΑΞΕ προς την Ελλάδα (απόθεμα)	668,3	1132,7	2410	1878	-

Πηγή: Τράπεζα Ελλάδος

Επενδυτικό ενδιαφέρον για την χώρα μας έχει τα τελευταία χρόνια επιδείξει η διαχειρίστρια εταιρεία του βελγικού δικτύου φυσικού αερίου, Fluxys, η οποία είναι μέτοχος του αγωγού TAP με μερίδιο 19% και προτίθεται να επενδύσει σε έργα κατασκευής του ελληνικού τμήματος του αγωγού, ενώ για την απόκτηση του 66% του μετοχικού κεφαλαίου του ΔΕΣΦΑ στον οποίο αναδείχθηκε πλειοδότη η κοινοπραξία των εταιρειών Snam SpA, Enagás Internacional SLU και της βελγικής Fluxys, το επενδυτικό σχήμα στο οποίο συμμετείχε και η Fluxys υπέβαλλε την υψηλότερη προσφορά.

Σημαντική βελγική επένδυση στην Ελλάδα είναι η εξαγορά της ελληνικής λιανεμπορικής αλυσίδας τροφίμων AB Βασιλόπουλος από τον βελγικό όμιλο DELHAIZE το 1992.

Το 2016, ο βελγικών συμφερόντων όμιλος Ravago εξαγόρασε την εταιρεία ΔΕΛΤΑ Χημική και στην συνέχεια εξαγόρασε το σύνολο των μετοχών της ελληνικής εταιρείας ΠΕΝΤΑΠΛΑΣΤ από την οικογένεια Αντωνάτου. Η ΠΕΝΤΑΠΛΑΣΤ δραστηριοποιείται στον τομέα διανομής πλαστικών προϊόντων και διαθέτει ιδιόκτητες αποθήκες σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη οι οποίες λειτουργούν ως κέντρα διανομής. Η Ravago, όμιλος βελγικών συμφερόντων με έδρα το Λουξεμβούργο, είναι ένας από τους μεγαλύτερους ομίλους παραγωγής πρώτων υλών για πλαστικά, με 230 γραφεία σε περισσότερες από 50 χώρες σε όλο τον κόσμο. Διαθέτει 30 παραγωγικές εγκαταστάσεις σε Βόρεια Αμερική και Ευρώπη, μεταξύ αυτών και στην Ελλάδα.

Ανάμεσα στις σημαντικές επενδύσεις βελγικών εταιρειών στην Ελλάδα είναι η βιομηχανία πλαστικών Resilux η οποία διαθέτει εργοστάσιο παραγωγής πλαστικών υλικών συσκευασίας τύπου PET, στην Πάτρα, αυτή της βιομηχανίας σοκολάτας, ειδών αρτοποιίας και ζαχαροπλαστικής PURATOS (στα Οινόφυτα), αλλά και αυτή της Brown Holdings S.A. στην Θήβα με μονάδα παραγωγής πλαστικών και χάρτινων υλικών συσκευασίας (ΜΟΡΝΟΣ Α.Ε.).

Βελγικές επενδύσεις υπάρχουν ακόμη στους κλάδους κατασκευών, εξορύξεων, τηλεπικοινωνιών, υπηρεσιών logistics, καθώς και εμπορίου διαφόρων προϊόντων (ειδών διατροφής, ποτών, αγροτικών προϊόντων, ενδυμάτων, κλωστοϋφαντουργικών, μηχανολογικού εξοπλισμού, μεταφορικού εξοπλισμού, ελαστικών, συστημάτων κλιματισμού, δομικών υλικών, ιατρικών και εργαστηριακών ειδών, ειδών σπιτιού, προϊόντων ξύλου / χαρτιού, φαρμακευτικών και χημικών προϊόντων – μεταξύ των οποίων το γραφείο της χημικής βιομηχανίας SOLVAY στην Αθήνα, καλλυντικών και απορρυπαντικών, επίπλων και φωτιστικών).

Στις 30.12.2016 υπεγράφη σύμβαση μεταξύ της Βελγικής τράπεζας KBC (KBC Group) και της Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος (ΕΤΕ) για την πώληση του 99.91% της θυγατρικής της στην Βουλγαρία, United Bulgarian Bank A.D. (UBB) και του 100% της θυγατρικής της εταιρίας Interlease E.A.D. Το τίμημα ανέρχεται σε 610 εκατομμύρια ευρώ.

Επίσης τον Δεκέμβριο του 2017 η βελγική ναυτιλιακή εταιρία Europan NV ανακοίνωσε την εξαγορά της Gener8 Maritime, συμφερόντων του εφοπλιστή Πήτερ Γεωργιόπουλου. Πρόκειται για μία συμφωνία ύψους 504 εκατ. δολ. στην αγορά των τάνκερ. Η συμφωνία προβλέπει ότι κάθε 0,7272 μετοχές της Europan θα ανταλλάσσονται με μία μετοχή της Gener8. Η Europan θα κατέχει ποσοστό 72% στη νέα εταιρία ενώ το υπόλοιπο θα ανήκει στη Gener8.

Το Μάρτιο του 2018 η Wind Hellas επέλεξε την βελγική εταιρείας Zappware για την παροχή τηλεοπτικού περιεχομένου στους συνδρομητές της. Στο πλαίσιο της παρουσίασης της νέας υπηρεσίας που ονομάζει «multiscreen video», η εταιρεία τηλεπικοινωνιών Wind επέλεξε για την παροχή τηλεοπτικού περιεχομένου στους συνδρομητές την βελγική εταιρεία Zappware. Η εταιρεία Zappware ιδρύθηκε το 2001 και αναπτύσσει λογισμικό βασισμένο στο «υπολογιστικό νέφος (cloud)», με δυνατότητες εξατομίκευσης για Android-TV, για smartphones, tablets και web-browsers. Τα χαρακτηριστικά της πλατφόρμας της περιλαμβάνουν ζωντανές και catch-up τηλεοπτικές μεταδόσεις, εγγραφές και Video - On-Demand (VOD).

Σύμφωνα με στοιχεία που μας παρείχε το Γραφείο Οικονομικών Εμπορικών Υποθέσεων της Φλάνδρας στην Αθήνα, όπως φαίνεται από τον παρακάτω πίνακα υπάρχουν 16 βελγικές επιχειρήσεις εγκατεστημένες στην Ελλάδα. Τα ονόματα των επιχειρήσεων διατίθεται στο παράρτημα 4.1 (πίνακας 20).

2.2 Θεσμικό πλαίσιο οικονομικής συνεργασίας Ελλάδας - Βελγίου

Πέραν των κοινοτικών ρυθμίσεων, οι βασικές συμφωνίες οικονομικού περιεχομένου, που έχουν υπογραφεί μεταξύ Ελλάδας και Βελγίου, είναι οι εξής:

- Συμφωνία περί Απαλλαγής της Διπλής Φορολογίας Εισοδήματος (24.5.68, Ν.Δ 117/1969 ΦΕΚ 41/Α/1969). Αναθεωρήθηκε και μονογραφήθηκε το 1994 και υπεγράφη στην Αθήνα στις 25 Μαΐου του 2004. Το Βέλγιο κύρωσε την Συμφωνία στις 22/9/2005. Από ελληνικής πλευράς η Συμφωνία κυρώθηκε με τον Νόμο 3407 (ΦΕΚ 266/Α/25.10.2005. Εν. Ισχ. 30-12-2005. Αν. ΦΕΚ 36/Α/16-2-2006). Στις 16.3.2010 υπογράφηκε στις Βρυξέλλες Πρωτόκολλο που τροποποιεί την Συμφωνία (άρθρο 25), το οποίο κυρώθηκε από ελληνικής πλευράς με τον Νόμο 4106 (ΦΕΚ 6/Α/9.1.2013).

- Συμφωνία Απαλλαγής Φορολογίας Αεροπορικών και Ναυτιλιακών Επιχειρήσεων (23.6.54, ΦΕΚ 62/Α/1955)

- Συμφωνία Οδικών Μεταφορών (16.7.69, Ν 366/22-6-1976, ΦΕΚ160/Α/25-6-1976).

- Αεροπορική Σύμβαση (13-4-1955, ΦΕΚ107/Α/1957 Εμπιστευτικό μνημόνιο κατανοήσεως επί της ανωτέρω συμβάσεως 12-5-1972).

- Συμφωνία Κοινωνικών Ασφαλίσεων (1-4-58, ΦΕΚ 179/1958 και 191/1960).

- Αεροπορική Σύμβαση Αθήνα, 13-4-1955, ΦΕΚ 107/Α/1957.

Στα πλαίσια επίσημης επίσκεψης του Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Στεφανόπουλου στο Βέλγιο τον Φεβρουάριο του 2005 πραγματοποιήθηκε επιχειρηματική αποστολή με στόχο την ανανέωση των διμερών σχέσεων, και της οικονομικής συνεργασίας με το Βέλγιο. Κατά την διάρκεια της επίσημης επίσκεψης υπεγράφη Κοινή Δήλωση μεταξύ της ηγεσίας της Ένωσης Βέλγων Επιχειρηματιών και του ΣΕΒ, αναφορικά με τους στόχους της Στρατηγικής της Λισσαβόνας, την οποία συνυπέγραψε και ο τότε πρίγκιπας και νυν βασιλιάς του Βελγίου Φίλιππος.

3 Απολογισμός δράσεων οικονομικής διπλωματίας 2021

- Επίσκεψη Υπουργού κ Δένδια στο Βέλγιο και συνάντηση με Βελγίδα ομόλογό του (25.1.2021). Προετοιμασία φακέλου σε θέματα διμερών οικονομικών σχέσεων και οικονομία του Βελγίου.
- Συμμετοχή σε ενημερωτικές συναντήσεις στο βελγικό ΥΠΕΞ. Πραγματοποιήθηκαν 4 τέτοιες συναντήσεις το 2021 για θέματα εξωτερικών εμπορικών σχέσεων εν' όψει Συμβουλίων Εξωτερικών Υποθέσεων της Ε.Ε.

Τουριστικά ακίνητα: σποραδικό ενδιαφέρον παρουσιάζεται από Βέλγους για αγορά εξοχικής κατοικίας στην Ελλάδα. Βασικός λόγος οι χαμηλές τιμές των ακινήτων σε σχέση με γειτονικές χώρες. Ενημέρωση υποψήφιων αγοραστών για διαδικαστικά και άλλα θέματα.

Λόγω πανδημίας δεν πραγματοποιήθηκαν επιχειρηματικές αποστολές για Ελληνικές εταιρίες στο εξωτερικό καθώς και για εταιρίες του εξωτερικού προς την Ελλάδα με φυσική παρουσία.

Πραγματοποιήθηκαν όμως δύο σημαντικές ενημερώσεις προς ελληνικές επιχειρήσεις για την αγορά του Βελγίου καθώς και μία εκδήλωση διαδικτυακών B2B συναντήσεων.

Διαδικτυακή Ενημερωτική Εκδήλωση για την αγορά του Βελγίου (10/3/2021).

Πραγματοποιήθηκε την Τετάρτη 10 Μαρτίου 2021 διαδικτυακή ενημερωτική εκδήλωση για την αγορά του Βελγίου σε συνεργασία με τον Σύνδεσμο Εξαγωγέων Κρήτης και τη Β8 Δ/ση του Υπουργείου Εξωτερικών. Ο υπογράφων παρουσίασε την βελγική αγορά και ειδικότερα την αγορά τροφίμων και ποτών, φυτικών καλλυντικών και δομικών υλικών στο Βέλγιο.

Διαδικτυακή Ενημερωτική Εκδήλωση για την αγορά του Βελγίου (15/12/2021).

Επίσης στις 15 Δεκεμβρίου 2021 η Ελληνική Εταιρεία Επενδύσεων και Εξωτερικού Εμπορίου (Enterprise Greece), σε συνεργασία με τα Γραφεία Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων των Ελληνικών Πρεσβειών στο Βέλγιο και την Ολλανδία πραγματοποίησε διαδικτυακή ενημερωτική εκδήλωση για την αγορά του Βελγίου και της Ολλανδίας.

Αρχικά ο υπογράφων μίλησε για το διμερές εμπόριο και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που παρουσιάζει το Βέλγιο και στις προοπτικές διείσδυσης των ελληνικών προϊόντων.

Το Γραφείο οργάνωσε την συμμετοχή 2 ακόμη ομιλητών του κ. Χ. Σπυρόπουλου ιδιοκτήτη και Διευθύνων Σύμβουλος της AlphaFoods όπου μίλησε για την διείσδυση των ελληνικών προϊόντων τροφίμων και ποτών στις αλυσίδες λιανικής στο Βέλγιο και τον κ. Χ. Μουστάκα διευθυντή της ΚΟΡΡΕΣ ΑΕ στο Βέλγιο. Ο κ. Μουστάκας αναφέρθηκε στον κλάδο των φυσικών καλλυντικών στο Βέλγιο και τις προοπτικές για τις ελληνικές επιχειρήσεις.

Συμμετείχαν 140 επιχειρήσεις ιδιαίτερα στους κλάδους τροφίμων/ποτών και καλλυντικών,

Πραγματοποίηση εκδήλωσης με τίτλο « Greek Alternative Tourism and Gastronomy workshop in Brussels 2021».

Πραγματοποιήθηκε μεταξύ 25 έως 27 Νοεμβρίου 2020 διαδικτυακή εκδήλωση B2B, μέσω της πλατφόρμας «LIVE ON» με θέμα «Greek Alternative Tourism and Gastronomy workshop 2021». Η εταιρεία Tourism Media & Events σε συνεργασία με το Γραφείο Οικονομικών και Εμπορικών Υποθέσεων Πρεσβείας Βρυξελλών και το Γραφείο του ΕΟΤ στην Βενελυξ οργάνωσε εκδήλωση για επαγγελματίες με θέμα τον γαστρονομικό τουρισμό, την προώθηση των ελληνικών προϊόντων, καθώς και την προβολή της Ελλάδας ως ιδανικού προορισμού για εναλλακτικές δράσεις, με στόχο την ανάπτυξη σχέσεων μεταξύ της βελγικής και της ελληνικής αγοράς. Συμμετείχαν εταιρίες από την Ελλάδα που ενδιαφέρονται να παρουσιάσουν τα προϊόντα τους η τον τουριστικό προορισμό με στόχο να δημιουργήσουν και/ή να επεκτείνουν τις δραστηριότητές τους στη βελγική αγορά.

Το Γραφείο παρείχε υποστήριξη σε θέματα δικτύωσης με την επικοινωνία με επιτόπιους φορείς, επιχειρήσεις για την οργάνωση της εκδήλωσης.

Πιστοποίηση προϊόντων ελληνικών εταιριών από το International Taste Institute στις Βρυξέλλες.

Όπως κάθε έτος έτσι και το 2021 απονεμήθηκαν οι πιστοποιήσεις από το International Taste Institute σε προϊόντα που υποβλήθηκαν στην δοκιμασία. Τα προηγούμενα έτη τα αποτελέσματα της διαδικασίας παρουσιάζονταν σε κεντρικό κτήριο των Βρυξελλών, ενώ το 2020 και τα 2021 δεν πραγματοποιήθηκε τέτοια εκδήλωση. το 2021, πιστοποιήθηκαν συνολικά 2218 προϊόντα. Η λίστα με τα βραβευμένα προϊόντα του 2021 βρίσκεται στη σελίδα του International Taste Institute www.taste-institute.com

Το 2021, πιστοποιήθηκαν πάνω από 175 ελληνικά προϊόντα, από εταιρίες όπως ΔΩΔΩΝΗ, ΗΠΕΙΡΟΣ, ΚΥΚΝΟΣ, Κολιός, Lidl Hellas, Agrotis κ.α. Το 'Φυσικό Μεταλλικό νερό Σέλι' από την εταιρία Σ. Μεντεκίδης Α.Ε. και το νερό 'Πηγές Κωσσηλάτας στην 'Ηπειρο' από την εταιρία Πηγές Κωσσηλάτας Α.Ε., έλαβαν φέτος αυτή την υψηλότετη διάκριση.

Σύμφωνα με όσα μας ανέφερε εκπρόσωπος του Ινστιτούτου, τα τελευταία χρόνια υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον από ελληνικές εξαγωγικές εταιρείες για πιστοποίηση από το συγκεκριμένο Ινστιτούτο, το οποίο χρησιμοποιούν ως εργαλείο μάρκετινγκ για την είσοδο σε νέες αγορές.

Το Γραφείο παρέχει διευκολύνσεις τόσο στο Ινστιτούτο όσο και σε ελληνικές επιχειρήσεις που σκοπεύουν να συμμετέχουν ή συμμετέχουν στην διαδικασία πιστοποίησης.

Διεκπεραιώθηκαν 192 αιτήματα ελληνικών εξαγωγικών επιχειρήσεων. Ο μεγαλύτερος αριθμός αυτών στον κλάδο τροφίμων και ποτών. Σημαντική αύξηση σε σχέση με το 2020 όπου απαντήθηκαν 165 αιτήματα εξαγωγικών επιχειρήσεων.

Αποστολή προσκλήσεων για εκθέσεις που διοργανώθηκαν στην Ελλάδα:

Το Γραφείο απέστειλε προσκλήσεις σε φορείς και επιχειρήσεις του Βελγίου για συμμετοχή τους σε εκθέσεις που διοργανώνονται στην Ελλάδα:

EXPROTRUF (1-3/3/2021) αποστολή προσκλήσεων και προγράμματος εκδηλώσεων.

FOOD EXPO 2021 (29/5/2021-1/6/2021) με σκοπό την προσέλκυση βελγικών επιχειρήσεων στο πρόγραμμα hosted buyers το οποίο τελικά δεν πραγματοποιήθηκε. .

Πληροφόρηση σχετικά με επιχειρηματικά – εμπορικά θέματα και επιπτώσεις του COVID-19. Ενημερώσεις σχετικά με τα μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας και των επιπτώσεων της στην βελγική οικονομία, μέτρα στήριξης της οικονομίας, Παράλληλα αναλύσεις για την βελγική οικονομία δεδομένων των ιδιαίτερων συνθηκών που επικράτησαν το 2021.

Μηνιαία δελτία εμπορικών επιχειρηματικών εξελίξεων.

Το Γραφείο συνέταξε και απέστειλε σε μηνιαία βάση ενημερωτικά δελτία με τις σημαντικότερες οικονομικές –επιχειρηματικές εξελίξεις στο Βέλγιο του μήνα.

4 Συμπεράσματα – προτάσεις

4.1 Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών

Το Βέλγιο αποτελεί μια ώριμη και ανεπτυγμένη οικονομία στο κέντρο της Ευρώπης, εύκολα προσβάσιμη από κανάλια διανομής χωρών της δυτικής Ευρώπης, οι οποίες παράγουν αρκετά προϊόντα που ανταγωνίζονται τα Ελληνικά. Το Βέλγιο είναι μια ανταγωνιστική αγορά όπου οι εισαγωγείς εξετάζουν τα προϊόντα με βάση την ποιότητα, στην χαμηλότερη δυνατή τιμή. Παράλληλα λόγω του πολυπολιτισμικού περιβάλλοντος, για πολλά προϊόντα αποτελεί ιδανική αγορά για δοκιμή προϊόντων στην Ευρώπη είτε από ευρωπαϊκές εταιρείες, είτε εταιρείες τρίτων χωρών, που προτίθεται να πωλήσουν τα προϊόντα τους στην Ευρώπη.

Οι πολιτισμικές και γλωσσικές διαφορές στις τρεις περιφέρειες του Βελγίου επηρεάζουν και τον τρόπο με τον οποίο κλείνονται εμπορικές συμφωνίες. Οι επιχειρήσεις θα πρέπει στην επιλογή των τοπικών συνεργατών/εισαγωγέων/διανομέων θα πρέπει να εξασφαλίσουν ότι μπορούν να λειτουργούν επιτυχημένα και στις 3 περιφέρειες. Σε διαφορετική περίπτωση θα πρέπει να επιλέξουν διαφορετικούς συνεργάτες για κάθε περιοχή.

Κατηγορίες προϊόντων οι οποίες έχουν ιδιαίτερη δυναμική και προοπτικές στην αγορά του Βελγίου είναι τα ελληνικά νωπά και μεταποιημένα αγροτικά προϊόντα, τα τρόφιμα και ποτά. Οι συνολικές εξαγωγές αυτών των προϊόντων αποτελούν περίπου το 20% των συνολικών εξαγωγών μας προς το Βέλγιο. Ιδιαίτερη μνεία θα μπορούσε να γίνει για την αναπτυσσόμενη στο Βέλγιο αγορά βιολογικών προϊόντων, στο πλαίσιο της τάσης για υγιεινή διατροφή.

Η περαιτέρω ανάπτυξη των ελληνικών εξαγωγών σε τρόφιμα - ποτά εξαρτάται από την δυνατότητα διείσδυσης σε μεγάλες λιανεμπορικές αλυσίδες τροφίμων στο Βέλγιο. Η διείσδυση των ελληνικών επιχειρήσεων δυσχεραίνεται από τον ανταγωνισμό παρόμοιων προϊόντων, αλλά και από τον περιορισμένο αριθμό μεγάλων λιανεμπορικών αλυσίδων στη Βελγική αγορά, οι οποίες την καθιστούν ολιγοπωλιακή και κατά συνέπεια δύσκολα προσβάσιμη από μικρομεσαίες επιχειρήσεις. Ωστόσο, η εδραίωση παγκοσμίως της μεσογειακής διατροφής ως ωφέλιμης αλλά και η εξοικείωση των Βέλγων με την ελληνική κουζίνα λόγω τουρισμού και ελληνικών εστιατορίων στο Βέλγιο μπορούν να διευκολύνουν την επιτυχή διείσδυση των ελληνικών προϊόντων.

Σχετικά καλές προοπτικές έχουν οι ελληνικοί οίνοι οι οποίοι τα προηγούμενα χρόνια έτυχαν σημαντικής προώθησης με πλήθος γευσιγνωσιών από το Γραφείο ΟΕΥ σε συνεργασία με φορείς και επιμελητήρια. Το Βέλγιο συνολικά πραγματοποιεί εισαγωγές οίνου αξίας περίπου 1 δις ετησίως καθώς

στερείται αξιόλογης τοπικής παραγωγής. Επίσης τα ελληνικά αλιεύματα ειδικότερα τσιπούρα και λαβράκι έχουν ιδιαίτερα καλές προοπτικές στην αγορά του Βελγίου.

Μεγάλες προοπτικές έχει και το τυποποιημένο ελληνικό ελαιόλαδο το οποίο, ενώ είναι διαθέσιμο σε εστιατόρια και εξειδικευμένα καταστήματα τροφίμων, ενώ αντιμετωπίζει έντονο ανταγωνισμό από ιταλικές και ισπανικές επιχειρήσεις. Τα τελευταία χρόνια η παρουσία του ελληνικού ελαιόλαδου αυξάνεται στα ράφια των μεγάλων λιανεμπορικών αλυσίδων. Το 60% της διανομής του ελαιολάδου (του οποίου, το 85% αντιστοιχεί σε έξτρα παρθένο ελαιόλαδο) γίνεται μέσω των μεγάλων αλυσίδων ειδών διατροφής (Carrefour-GB, Delhaize, Colruyt) και μέσω των καταστημάτων hard discount με κυριότερους εκπροσώπους τα Aldi και Lidl. Τα ελληνικά ελαιόλαδα διατίθενται κυρίως στα μεγάλα σουπερμάρκετ (Carrefour, Delhaize), σε κάποια soft discount καταστήματα (Colruyt) και στους εισαγωγείς ελληνικών τροφίμων. Ένα μέρος των παραπάνω σουπερμάρκετ (Delhaize, Colruyt, Makro) εισάγουν μεγάλες ποσότητες ελληνικού ελαιολάδου απευθείας από Ελλάδα καθώς σε κάποια άλλα (Cora, Match) διακινείται το ελληνικό ελαιόλαδο μέσω των εισαγωγέων ελληνικών προϊόντων. Τα ισπανικά αλλά ιδίως τα ιταλικά ελαιόλαδα είναι τα μόνα διαθέσιμα στα ράφια των συνοικιακών σούπερ μάρκετ (GB express, Delhaize proxy), των μπακάλικων και των hard discount (Aldi & Lidl), προπάντως λόγω μεγαλύτερης ποικιλίας των τιμών και καλύτερου marketing αλλά και λόγω της μεγάλης προβολής των ιταλικών προϊόντων, που οφείλεται στην σημαντική ιταλική ομογένεια του Βελγίου.

Το σταθερά ανερχόμενο τουριστικό ρεύμα από το Βέλγιο σε συνδυασμό με την ύπαρξη σημαντικού ελληνικού ομογενειακού στοιχείου (υπολογίζεται σε περίπου 40 χιλιάδες) αλλά και η παρουσία μεγάλου αριθμού ελληνικών εστιατορίων σε όλο το Βέλγιο, υποβοηθούν και μπορούν περαιτέρω να δώσουν ιδιαίτερη δυναμική και προοπτικές για τα προϊόντα της ελληνικής γαστρονομίας στην αγορά του Βελγίου, δεδομένου ότι το βελγικό κοινό είναι αρκετά εξοικειωμένο με την γεύση και την ποιότητά τους.

Δράσεις πολλές από τις οποίες υλοποιούνται στον τομέα της διατροφής, προσκλήσεις Βέλγων αγοραστών σε κλαδικές εκθέσεις και εμπορικές εκδηλώσεις στην Ελλάδα, οι οποίες γίνονται και έχουμε ήδη παρουσία Βέλγων αγοραστών σε αυτές.

Επαναλαμβανόμενες προωθητικές ενέργειες αναβάθμισης της εικόνας των ελληνικών προϊόντων με δημοσιεύσεις στο βελγικό τύπο, προώθηση επιλεγμένων ελληνικών προϊόντων σε μεγάλα σούπερ-μάρκετ, προσέγγιση βέλγων επωνύμων επαγγελματιών στο χώρο της εστίασης ώστε να περιλάβουν ελληνικές συνταγές και ελληνικά προϊόντα. Αν και πραγματοποιούνται τέτοιες πρακτικές, ο αριθμός τους είναι περιορισμένος δεδομένου του κόστους. Παράλληλα το περιορισμένο δίκτυο διανομής πολλών ελληνικών προϊόντων που δεν διατίθεται στα ράφια των μεγάλων

αλυσίδων λιανικής δημιουργούν ερωτηματικά για την αποτελεσματικότητα τέτοιων ενεργειών.

Τα δομικά υλικά έχουν σχετικά καλή επίδοση, με διακυμάνσεις, θα μπορούσαν να αποτελέσουν μία ακόμη κατηγορία προϊόντων με αυξητική τάση δεδομένου ότι η χώρα και κυρίως η περιοχή των Βρυξελλών έχει έντονη κατασκευαστική δραστηριότητα. Κάποιες σχετικά μεγάλες ελληνικές εταιρείες δραστηριοποιούνται στην περιοχή π.χ ISO MAT, Μαθιός Πυρίμαχα έχουν κάποια δραστηριότητα.

Γενικά η περαιτέρω ανάπτυξη των ελληνικών εξαγωγών στο Βέλγιο είναι εφικτή, ωστόσο η επίτευξη καλών αποτελεσμάτων σε βάθος χρόνου θα είναι αποτέλεσμα μόνο πρωτοβουλιών που θα περιλαμβάνουν προσαρμογή προϊόντος με έρευνα και αξιολόγηση ανταγωνισμού και περιλαμβάνει ανταγωνιστική τιμολόγηση των προϊόντων. Η μακροπρόθεσμη επιχειρηματική στρατηγική είναι αναγκαία καθώς και οι συνέργειες με σκοπό την δημιουργία οικονομιών κλίμακας.

Πίνακας 16: Προοπτική ανάπτυξης διμερούς εμπορίου αγαθών και υπηρεσιών

A/A	Κλάδοι ενδιαφέροντος	Ανάλυση – Αιτιολόγηση
1	Ελληνικά νωπά και μεταποιημένα αγροτικά προϊόντα, τα τρόφιμα και ποτά.	Η εδραίωση παγκοσμίως της μεσογειακής διατροφής ως ωφέλιμη αλλά και η εξοικείωση των Βέλγων με την ελληνική κουζίνα λόγω τουρισμού και ελληνικών εστιατορίων στο Βέλγιο μπορούν να διευκολύνουν την επιτυχή διείσδυση των ελληνικών προϊόντων.
2	Δομικά υλικά	Σχετική κατασκευαστική δραστηριότητα.
3	Τουρισμός	Σταθερά ανερχόμενο τουριστικό ρεύμα από το Βέλγιο στην Ελλάδα.

4.2 Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων

Το αυξανόμενο τουριστικό ρεύμα σε συνδυασμό με τις ανταγωνιστικές τιμές των ελληνικών εξοχικών κατοικιών, σε σχέση με γειτονικές στο Βέλγιο χώρες, όπως για παράδειγμα η Γαλλία θα μπορούσε η Ελλάδα να αποτελέσει προορισμό για αγορά δευτερης-εξοχικής κατοικίας. Ηδη έχει εκδηλωθεί ενδιαφέρον προς το Γραφείο μας για αγορά κατοικίας ή για διευκολύνσεις και πληροφόρηση προς βέλγους που βρίσκονται στην διαδικασία αγοράς εξοχικής κατοικίας στην Ελλάδα.

Επίσης ο τομέας της ενέργειας έχει προσελκύσει σημαντικές επενδύσεις από το Βέλγιο με τις μεγάλες ενεργειακές εταιρείες του Βελγίου να έχουν ήδη

παρουσία σε σημαντικά έργα στην χώρα μας. Η διαχειρίστρια εταιρεία του βελγικού δικτύου φυσικού αερίου, Fluxys, είναι μέτοχος του αγωγού TAP με μερίδιο 19% ενώ αναδείχθηκε πλειοδότη σε κοινοπραξία εταιρειών για την απόκτηση του 66% του μετοχικού κεφαλαίου του ΔΕΣΦΑ.

Ο τομέας του supply chain management/ logistics θα μπορούσε να προσελκύσει επενδύσεις, αφενός λόγω της θέσης της χώρας σε σχέση με τα βαλκάνια και την Μέση Ανατολή, αφετέρου λόγω των υψηλότερου επιπέδου υποδομών, σε σχέση με γειτονικές χώρες. Αν και ο όγκος των συναλλαγών του Βελγίου με τα βαλκάνια δεν είναι πολύ υψηλός το ενδιαφέρον των Βελγικών επιχειρήσεων δείχνει να αυξάνεται.

Πίνακας 17: Προοπτική προσέλκυσης επενδύσεων από το Βέλγιο.

A/A	Κλάδοι ενδιαφέροντος	Ανάλυση – Αιτιολόγηση
1	Τουρισμός / εξοχική κατοικία.	Το σταθερά ανερχόμενο τουριστικό ρεύμα από το Βέλγιο. Ενδιαφέρον για αγορά εξοχικής κατοικίας.
2.	Ενέργεια / ανανεώσιμες πηγές ενέργειας.	Ήδη υπάρχουν σημαντικές βελγικές επενδύσεις στο τομέα ενέργειας - μπορούν περαιτέρω να ενισχυθούν.
3	Υπηρεσίες supply chain management/Logistics	Η θέση της χώρας και οι υποδομές θα μπορούσε να προσελκύσει βελγικές εταιρείες να επενδύσουν.

4.3 Προτάσεις δράσεων ενίσχυσης εξωστρέφειας

Το σταθερά ανερχόμενο τουριστικό ρεύμα από το Βέλγιο σε συνδυασμό με την ύπαρξη σημαντικού ελληνικού ομογενειακού στοιχείου (υπολογίζεται σε περίπου 40 χιλιάδες) αλλά και η παρουσία μεγάλου αριθμού ελληνικών εστιατορίων σε όλο το Βέλγιο, υποβοηθούν και μπορούν περαιτέρω να δώσουν ιδιαίτερη δυναμική και προοπτικές για τα προϊόντα της ελληνικής γαστρονομίας στην αγορά του Βελγίου, δεδομένου ότι το βελγικό κοινό είναι αρκετά εξοικειωμένο με την γεύση και την ποιότητά τους.

Δράσεις που υλοποιούνται στον τομέα της διατροφής, περιλαμβάνουν προσκλήσεις Βέλγων αγοραστών σε κλαδικές εκθέσεις και εμπορικές εκδηλώσεις στην Ελλάδα, επαναλαμβανόμενες προωθητικές ενέργειες αναβάθμισης της εικόνας των ελληνικών προϊόντων με δημοσιεύσεις στο βελγικό τύπο, προώθηση επιλεγμένων ελληνικών προϊόντων σε μεγάλα σούπερ-μάρκετ, προσέγγιση βέλγων επωνύμων επαγγελματιών στο χώρο της εστίασης ώστε να περιλάβουν ελληνικές συνταγές και ελληνικά προϊόντα.

Το τουριστικό ρεύμα προς την Ελλάδα παρουσιάζει σταθερή αύξηση τα τελευταία χρόνια και η Ελλάδα, εκτός του 2020 λόγω πανδημίας, αποτελεί

σταθερά τουριστικό προορισμό για τους Βέλγους. Τα τουριστικά γραφεία είτε σε καταστήματα είτε στο διαδίκτυο προτείνουν προορισμούς και προσφορές κυρίως στα Ελληνικά νησιά. Εκτός από την διακίνηση μεταλλευμάτων και προϊόντων όπως χαλκό, αργίλιο κλπ που παρουσιάζουν διακυμάνσεις στη ζήτηση, τα δομικά υλικά θα μπορούσαν να έχουν σχετικά καλύτερη επίδοση, δεδομένου ότι η χώρα και κυρίως η περιοχή των Βρυξελλών και της Φλάνδρας έχει σχετική κατασκευαστική δραστηριότητα.

Γενικά δεν πραγματοποιούνται σημαντικές εμπορικές εκθέσεις στο Βέλγιο λόγω της γειτνίασης της χώρας με άλλες σημαντικές χώρες όπου πραγματοποιούνται παγκοσμίου εμβέλειας εκθέσεις πχ. ANUGA στην Γερμανία και SIAL στο Παρίσι.

www.sale.gr

4.1.3 Βελγικές επιχειρήσεις εγκατεστημένες στην Ελλάδα

Πίνακας 18: Βελγικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα

Εταιρεία	Βελγική εταιρεία	Προϊόντα
JANSSEN CILAG PHARMACEUTICAL S.A.	Janssen Pharmaceutica	Pharmaceuticals
AGFA GEVAERT S.A.	Agfa Gevaert	Graphic art/Radiography Photochemical products Healthcare
ARYSTA LIFE SCIENCE	Agriphar	Fertilisants, insecticides et fongicides
ALFA BETA VASSILOPOULOS S.A.	Delhaize	Supermarchés
BEL LIGHTING	Bel Lighting	Solutions d'éclairage
CARGLASS GREECE	Carglass	Car windows
DAIKIN HELLAS	Daikin Europe	Air conditioners
HELLENIC BREWERIES OF ATALANDI		Beers
INVE HELLAS	Inve aquaculture	Livestock feed (Fish)
OMEGA PHARMA HELLAS	Omega Pharma	O.T.C. Products
ORCHESTRA HELLAS S.A.	PREMAMAN	Kids garments & maternity fashion
PURATOS HELLAS S.A.	Puratos	Bakery Raw Materials
RAVAGO – RESINEX	Ravago	Isolation - Plastic raw materials
RESILUX HELLAS	Resilux	Plastic products
UCB PHARMA S.A. (HELLAS)	UCB Pharma	Pharmaceutical industry
ZETES NETWAVE S.A.	Zetes	IT Solutions for logistics

Πηγή : Γραφείο Οικονομικών Εμπορικών Υποθέσεων της Φλάνδρας στην Αθήνα

4.4 Χρήσιμες διευθύνσεις

Ο κατάλογος που ακολουθεί είναι ενδεικτικός.

1. Ελληνικές Αρχές

ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΙΣ ΒΡΥΞΕΛΛΕΣ

Rue des Petits Carmes 6, 1000 Bruxelles

Tel. : +322-5455500-01, 5455570, Fax: +322-5455585

E-mail: ambagre@skynet.be

Πρέσβης: Διονύσιος Καλαμβρέζος , Πληρεξούσιος Υπουργός Α'

ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ

Rue des Petits Carmes 6, 1000 Bruxelles

Tel. : +322-5455506-07, Fax: +322-5455508

E-mail: ecocom-brussels@mfa.gr

Προϊστάμενος: Αναστάσιος Παπαθωμάς Σύμβουλος Ο.Ε.Υ. Α'

ΜΟΝΙΜΗ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΑ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΑΙΚΗ ΕΝΩΣΗ - Τμήμα Στήριξης

Επιχειρηματικότητα

ΕΥΤΥΧΙΑ ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ, ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΟΕΥ Α' , ΑΔΑΜΑΝΤΙΟΣ ΚΑΡΥΤΙΑΝΟΣ, ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΟΕΥ Α' & ΧΡΙΣΤΙΝΑ-ΕΙΡΗΝΗ ΜΑΥΡΟΜΑΤΗ, ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ ΟΕΥ Α'

19-21 rue Jacques de Lalaing 1040 Bruxelles

Tel : (0032) 25515764, 672, 756

E-mail : e.bacopoulou@rp-grece.be, a.karytianos@rp-grece.be, c.mavromati@rp-grece.be

ΓΡΑΦΕΙΟ ΤΟΥ ΕΟΤ για τις χώρες της BENELUX.

Rokin 93, 1^e etage – Amsterdam - Nederland

TEL: +31206248786 – Fax: +31206207031

E-mail: visitgreece@visitgreecebenelux.nl

www.visitgreece.gr

2. Διμερή επιμελητήρια – Ενώσεις

ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ - UNION OF HELLENIC CHAMBERS OF COMMERCE

Γραφείο Βρυξελλών

Mrs. Eirini Konstantinidou, Director of the Representative Office in Brussels

Rue des Petits Carmes 6, 1000 Bruxelles
Tel.: +322-5455530, fax : +322-5455545, e-mail :
eirini.konstantinidou.uhcci@skynet.be

ΒΕΛΓΟ-ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΚΟ ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ

Président : Nikos Korogiannakis ,
Rue des Colonies 56 - box 3, 1000 Brussels
Tel. : +32 2 629 42 53, Fax: +32 2 629 42 22, E-mail : nk@jurispectrum.com

BUCEPHALOS – ΕΝΩΣΗ ΕΛΛΗΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΩΝ ΒΕΛΓΙΟΥ

Président : M. Yiannis Dimas Vice-Président : Vassili Bousias
E-mail : info@bucephalos.org

HELLENIC FEDERATION OF ENTERPRISES (SEV)

Brussels Office

Ms. Irini Pari, Permanent Delegate
Avenue de Cortenbergh 168, 1000 Bruxelles
Tel. : +322-2310053, fax : +322-2800891, e-mail : main@sevbxl.be

ARGO – ΔΙΚΤΥΟ ΕΛΛΗΝΩΝ ΒΡΥΞΕΛΛΩΝ /ARGO- BRUSSELS HELLENIC NETWORK

Mr. Spyros Pappas, President of the Executive Committee
Rue Stevin 49 / 51, 1000 Brussels
Tel.: +322-2315704&5, Fax: +322-7064829,
e-mail: argo@argo-network.eu
<http://argo-network.eu/el>

GAIA EPICHEIREIN SA – Brussels Office

Κα Τσιφόρου
19 Rue Guimard, 1040 Brussels
+32 25134173 e tsiforou@c-gaia.gr

3. Εμπορικά & Βιομηχανικά Επιμελητήρια Βελγίου

FLANDERS INVESTMENT & TRADE - GOVERNMENT OF FLANDERS - BELGIUM

Koning Albert II-laan 37, 1030 Brussels
Tel. : +322-504 87 11
Web site: <http://www.flandersinvestmentandtrade.com/en>
Chief Executive Officer: Claire Tillekaerts
Marnix Bierlin, International Business Department
Phone: +322-504 87 43

E-mail: marnix.bierlin@fitagency.be

WALLONIA EXPORT & INVESTMENT (AGENCE WALLONNE A L'EXPORTATION ET AUX INVESTISSEMENTS ETRANGERS)

Place Saintelette, 2 1080 Bruxelles

Tél : +32 2 421 82 11

Web site : <http://www.awex.be/fr-BE/Pages/Home.aspx>

E-mail: mail@awex.be

Mme. Pascale Delcomminette, Administratrice Générale,

tel.: +322-4218590, 4218310, 4218614 91 fax: +322-4218342

e-mail: p.delcomminette@awex.be

BRUSSELS INVEST & EXPORT

Avenue Louise 500/4 1050 Brussels

Tel : +32 (0)2 800 40 63 Fax : +32 (0)2 800 40 01

Web site: <http://www.investinbrussels.com/en>

E-mail: info@brusselsinvestexport.be

Mr. Guy Van Eyck, Project Manager & Inward Investment Coordinator for Northern, Central & Eastern Europe, tel.: +322-800 40 63

BECI - CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY BRUSSELS

Avenue Louise 500 1050 Brussels

T +32 (0)2 648 50 02 F +32 (0)2 640 93 28 info@beci.be www.beci.be

Mr. Thierry Willemarck,

President Mr. Olivier WILLOCX, Administrateur Délégué

Mr. Jean-Philippe Mergen,

Director Export, Enterprise Europe Brussels,

tel.: +322-2100177, fax: +322-6409328, e-mail: jpm@beci.be

BANQUE CARREFOUR DES ENTREPRISES

FPS Economy, SMEs, Self-employed and Energy

Management Department of the CBE

Northgate II, Boulevard du Roi Albert II, 16 , 1000 Brussels

<https://economie.fgov.be/en/themes/entreprises/crossroads-bank-enterprises>

(κεντρική ιστοσελίδα της Banque Carrefour des Entreprises σε 4 γλώσσες),

FEDERATION DES ENTREPRISES DE BELGIQUE - FEB ASBL

Rue Ravenstein 4 B-1000 Bruxelles

Tél. +32 2 515 08 11 Fax +32 2 515 09 99

Présidente : Michelle Sioen Tél.: +32 2 515 08 71 Fax : +32 2 515 09 61

E-mail : ivn@vbo-feb.be

Administrateur Délégué: Pieter Timmermans Tél.: +32 2 515 08 42 Fax:
+32 2 515 09 25
E-mail: cva@vbo-feb.be Web site: www.vbo-feb.be

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΟ ΒΕΛΓΙΟ (ΑΓΓΛΙΚΑ)

<https://www.business.belgium.be/en>

4. Τράπεζες

Banque Nationale de Belgique

Boulevard de Berlaimont 14, Bruxelles - BE 1000 , Belgium
Tel. : +32 2 221 21 11, e-mail : info@nbb.be, URL: <http://www.nbb.be>
General enquiries: info@nbb.be Tel : +32 2 221 21 11
Central Balance Sheet Office – Helpdesk : helpdesk.ba@nbb.be Tel : +32 2
221 30 01
Statistics – Datashop datashop@nbb.be Tel: +32 2 221 30 45
Press enquiries - Geert Sciot pressoffice@nbb.be Tel: +32 2 221 46 28

BNP Paribas Fortis

Montagne du Parc, 3, 1000 Bruxelles
phone : +32-2-762 20 00, fax : +32-2-565 42 22,
URL : <https://www.bnpparibasfortis.be>

BELFIUS

Boulevard Pachéco 44, Bruxelles - BE 1000 , Belgium
Tel.: +32 2 222 11 11 URL: <http://www.belfius.be/>

ING Belgique SA

Avenue Marnix 24 , Bruxelles - BE 1000 , Belgium
Tel.: +322 547 21 11, fax: +322 547 38 44, e-mail: info@ing.be, Agence
Bruxelles - Sablon: Rue de la Régence 20, 1000 Bruxelles,
Tel. : +322-5005940, fax : +322-5005948,
e-mail : bru.sablon-zavel@ing.be
URL: <http://www.ing.be/>

KBC Bank NV

Avenue du Port 2 , Bruxelles - BE 1080
Belgium, Tel. + 32 (0)2 429 40 51, e-mail : investor.relations@kbc.com
URL: <https://www.kbc.be/>

Société Générale

Private Banking, Rue des Colonies 11 , Bruxelles - BE 1000
Belgium, Tel. : +322-5110206,
URL: <http://www.societegenerale.com/>

Deutsche Bank S.A.

Avenue Marnixlaan 17 , Bruxelles - BE 1000
Belgium, Tel.: +322-551 6511, fax: +322-551 6666
URL: <https://www.db.com/belgium/>

Beobank NV/SA (CMNE Belgium)

Generaal Jacqueslaan 263 /G , 1050 Ixelles
URL: <https://www.beobank.be>

GROUPE CRELAN

Boulevard Sylvain Dupuis 251, 1070 Bruxelles
Tel.: +322-5587111, Fax: +322-5587633
URL: <http://www.crelan.be>,
E-mail: info@crelan.be

5. Διοργανωτές Εκθέσεων

BRUSSELS EXHIBITION CENTER

Place de Belgique 1 , BE – 1020 Brussels
T +32 2 474 82 63
F +32 2 474 83 90
URL : <http://www.brussels-expo.com>,
E-mail: sales@brussels-expo.com

FLANDERS EXPO

4.4.1 Maaltekouter 1
9051 Gent
Belgium
Tel: [+32 800 11 258](tel:+3280011258)
URL: <http://www.flandersexpo.be/>
E-mail: sales@easyfairs.com

6. Υπηρεσίες Βελγίου

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΒΕΛΓΙΟ

Κεντρική ιστοσελίδα που περιέχει πληροφορίες για το Βέλγιο.

<https://www.belgium.be/en>

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΠΡΟΜΗΘΕΙΕΣ-ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ.

Ιστοσελίδα που καταχωρούνται διαγωνισμοί, προμήθειες στο Βέλγιο.

<https://my.publicprocurement.be/um/home.action>

INTELLECTUAL PROPERTY OFFICE

Federal Public Service Economy, SMEs, Self-employed and Energy

City Atrium, Rue du Progrès, 50, 1210 Brussels

Tel : +32 800 120 33 E-mail : piie_doc@economie.fgov.be

ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ

National Social Security Office

Victor Hortaplein 11

1060 Brussels

Telephone: +322 509 59 59

<https://www.onssrszss.fgov.be/en>

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ ΓΙΑ ΑΥΤΟΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΥΣ

National Institute for the Social Security of the Self-employed

Willebroekkaai 35

1000 Brussel

Tel: [+32 2 546 42 11](tel:+3225464211) Fax: +32 2 511 21 53

E-mail: info@rsvz-inasti.fgov.be